

การศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู
โรงเรียนคริสต์สงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

สารนิพนธ์
ของ
สุวิมล พรประภาศักดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2551

การศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู
โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

สารนิพนธ์
ของ
สุวิมล พรประภาศักดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู
โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

บทคัดย่อ
ของ
สุวิมล พรประภาศักดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2551

สุวิมล พรประภาศักดิ์. (2551). *ศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน*.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศ แสงศักดิ์.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ และเปรียบเทียบมาตรฐานความรู้วิชาชีพของครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยจำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และสาขาวิชาที่สอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ในปีการศึกษา 2550 โดยเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan.1970 : 607-609) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เทียบสัดส่วนได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จำนวน 48 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .97 เป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผล การศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทีเทสต์ (t – test) วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ใน 4 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผล การศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน สำหรับด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัยทางการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์
จังหวัดนครนายก จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์
จังหวัดนครนายก จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน

A STUDY OF PROFESSIONAL PRACTICE LICENSE OF CHRISTASONGKROH
SCHOOL , ONGKARAK NAKHONAYOK

AN ABSTRACT
BY
SUVIMOL PRONPRAPASAK

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
May 2008

Suvimol Pornprapasak (2008) . *A Study of Professional Practice license of Christasongkroh School , Ongkarak Nakhonayok* . Master's Project , M.Ed. (Educational Administration) . Bangkok : Graduate School , Srinakharinwirot University. Project Advisor : Assoc. Prof. Dr. Thasana Swaengsakdi

The research project aims to study the level of knowledge and ability about Professional Practice license of Christasongkroh School , Ongkarak Nakhonayok under office of the Private Education Commission. The level of academic development is determined in terms of developing curriculum, learning management , educational researches and student measurement and evaluation on the perception of Christasongkroh School 's teachers. The research also compares the Professional Practice license of Christasongkroh School , Ongkarak Nakhonayok in relation to classes in which they teach, teaching experience and subjects in which they teach. The samples were selected from the population of Christasongkroh School 's teachers , Ongkarak Nakhonayok in academic year 2007 while the sample size was determined using Krejcie & Morgan table. The stratified random sampling was used to give 80 samples. The researcher has developed a 5 – point rating – scale questionnaire as a tool to study the levels of academic development in terms of developing curriculum, learning management , educational researches , and student measurement and evaluation about Professional Practice license of Christasongkroh School , Ongkarak Nakhonayok. The questionnaire consisting of 48 questions was tested for reliability and has a confidence level (alpha coefficient) of .97. The data was analyzed statistically using percentage, frequency, mean, standard deviation, t – test, one-way ANOVA and Scheffe's test.

The research findings were as follows :

1. The level of Professional Practice license of Christasongkroh School , Ongkarak Nakhonayok in 4 terms of developing curriculum, learning management , educational researches and student measurement and evaluation based is at the level of academic development measured in the terms of each aspect is at a high level.

2. The comparisons of the level of Professional Practice license of Christasongkroh School 's teachers Ongkarak Nakhonayok who have different classes in which they teach, The level of academic development in overall aspects differ at a statistical difference level of .05. The level of academic development in terms of learning management do not have a statistical. The level of academic development in terms of developing curriculum, educational researches and students ' measurement and evaluation have statistically significant difference at the level of .05.

3. The comparisons of the levels of Professional Practice license of Christasongkroh schools' s teachers Ongkarak Nakhonayok who have teaching experience , the levels of Professional Practice license do not present a statistical difference.

4. The comparisons of the levels of Professional Practice license of Christasongkroh schools' s teachers Ongkarak Nakhonayok that the subjects in which the teachers teach do not present a statistical difference.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอดงคราย
จังหวัดนครนายก ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนา แสงวงศ์ดี)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนา แสงวงศ์ดี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนา แสงวงศ์ดี)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ สุภา ปานเจริญ)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2551

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนา แสงศักดิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับงานวิจัยทั้งทางตรง และทางอ้อม จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งผู้วิจัย ขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการพิจารณาโครงการสารนิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ ดร.मारศรี สุธานี อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง อาจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร.ปานจักษ์ เหล่ารัตนวงษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนา แสงศักดิ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุง แก้ไขให้งานสารนิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ ดร.मारศรี สุธานี อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง และรองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนา แสงศักดิ์ ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขสารนิพนธ์ จนทำให้ผลงานครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ อาจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร.ปานจักษ์ เหล่ารัตนวงษ์ บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ นายสมศักดิ์ ปาไพร นายสุพรรณ สุวิชาการ ที่ได้สละเวลา เป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณ บาทหลวงมานพ ปรีชาวุฒิ ที่สนับสนุนและให้กำลังใจในการทำสารนิพนธ์ ขอขอบคุณ คุณเกรียงศักดิ์ เอื้อใจ และคุณศศิธร เอื้อใจ ที่ช่วยคำนวณค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย คุณบิรวรรต นพสุวรรณ ที่ช่วยเหลือในการแปลภาษาอังกฤษ คุณชุลีพร เพาะบุญ คุณวาสนา ใจบุญ ที่ช่วยเหลือในการจัดพิมพ์ และขอขอบคุณ บุคลากรครูในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ได้ให้การศึกษาคอบรม และขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา การบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) รุ่น 6 ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด จนทำให้สารนิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา และ บุรพาจารย์ทุกท่านที่มีพระคุณและได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

สุวิมล พรประภาศักดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
สมมติฐานในการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนคริสตสงเคราะห์	13
ประวัติความเป็นมา	13
โครงสร้างการบริหารงาน.....	14
เป้าหมายกลยุทธ์.....	16
มาตรฐานความรู้วิชาชีพครูในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	18
หลักการ แนวคิด ที่เกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครู.....	19
ความหมายและความสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพ.....	19
คุณลักษณะของวิชาชีพครู.....	22
คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์.....	23
คุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณครู.....	24
การพัฒนาศาสตร์วิชาชีพครู.....	31
การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู.....	40
การพัฒนานักสตร.....	40
การจัดการเรียนรู้.....	42
การวิจัยทางการศึกษา.....	45
การวัดและประเมินผลการศึกษา.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
สถานภาพครู.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
งานวิจัยภายในประเทศ.....	51
งานวิจัยต่างประเทศ.....	53
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	80
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	80
สมมติฐานของการวิจัย.....	80
ขอบเขตของการวิจัย.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
สรุปผลการวิจัย.....	82
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	98
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	99
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	106
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	108

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2550.....	54
2	จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และสาขาวิชาที่สอน.....	62
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก.....	63
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ของครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	64
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการจัดการเรียนรู้ ของครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	65
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการวิจัยทางการศึกษา ของครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	67
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ของครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์.....	68
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน.....	70
9	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ มาตรฐานความรู้ วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน.....	72
10	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน.....	73
11	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการวิจัยทางการศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน.....	74
12	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน.....	75

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ในแต่ละด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในสอนสอน...	76
14 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ มาตรฐานความรู้ วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	78
15 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ มาตรฐานความรู้ วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน.....	79

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนคริสต์สงเคราะห์.....	15

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่เกิดขึ้นในสภาวะการณ์ปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว เนื่องจากอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านการสื่อสาร โทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีเครือข่ายโยงใยไปทั่วโลกทำให้สังคมเป็นสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร ไร้พรมแดน ส่งผลให้การดำเนินการด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง การศึกษา สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตต้องปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว หลากหลายรูปแบบ ทำให้เกิดความไม่สมดุลกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 31)

การศึกษาเป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน และการจัดการศึกษาให้บังเกิดผลดีมีคุณภาพเพียงพอที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนาประเทศในทิศทางที่พึงประสงค์ได้นั้น ต้องอาศัยครูเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา เพราะปัจจัยสำคัญที่เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จทางการศึกษาคือ “ครู” ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542) ส่งผลต่อความสำเร็จทั้งในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม วิชาชีพครูจึงควรเป็นวิชาชีพของคนเก่ง คนดีในสังคม และผู้ประกอบวิชาชีพนี้ควรเป็นต้นแบบทางคุณธรรม จริยธรรม การประพฤติปฏิบัติตนการดำรงชีวิต และสามารถชี้นำสังคมไปในทางที่เหมาะสม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด ก ว่าด้วย ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 52 กล่าวว่า “ ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยกำกับการประสานให้สถาบันที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง “ โดยรัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนสำหรับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ และมาตรา 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษามีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารงานของสภาวิชาชีพในการกำกับของกระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแล การปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของภาครัฐ และเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายกำหนด โดยการจัดให้มีองค์กรวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น คุณสมบัติ หลักเกณฑ์

วิธีการในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
(กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 25)

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 มาตรา 49 และมาตรา 50 มติคณะกรรมการศึกษาโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่ากระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 เพื่อให้ครูถือปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ เนื่องจากมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ให้สามารถนำไปใช้ในประกอบวิชาชีพขั้นสูง และได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม (ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 : 51)

ดังนั้นบุคลากรครูจึงจำเป็นต้องเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพขั้นสูงมีความสามารถในการขับเคลื่อนกระบวนการปฏิรูปการศึกษา มีศักยภาพเหมาะสมทั้งในการถ่ายทอดความรู้แก่ศิษย์และดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างป็นชนบุคคลที่มีศักดิ์ศรี ปรับภาพครูที่เคยติดลบมาเป็นครูที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ National teacher qualification (NTQ) เพื่อให้เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพขั้นสูง (โกวิท ี ประมวลพฤกษ์. 2540 : 5 - 6)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีในปัจจุบัน มีการจัดการศึกษาตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และเป็นหน่วยงานหนึ่งซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการศึกษา และการพัฒนาคนของประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีศักยภาพทุกมิติของชีวิต (โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. 2542 : 6) ตลอดจนการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายอย่างชัดเจนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ ครู และบุคลากรให้มีคุณภาพในการจัดการศึกษา จัดโครงสร้างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็น 5 กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ กลุ่มงานวัดผลและประเมินผลการศึกษา กลุ่มงานสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ กลุ่มงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และกลุ่มงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีการจัดอบรมให้ความรู้ ฝึกฝนทักษะ จัดสัมมนาประจำปี และจัดประชุมวางแผนพัฒนาครูในแต่ละกลุ่มงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา ระยะที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 ของกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการพัฒนาทางวิชาการของครู 5 ด้าน คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การทำวิจัยในชั้นเรียน การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 ข : 16) และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตราที่ 49 ที่กำหนด มาตรฐานความรู้ของครูในการพัฒนา

มาตรฐานวิชาชีพ โดยกำหนดให้ครูมีความรู้ 9 ข้อ ดังนี้ ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและประเมินผล การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และความเป็นครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2546 : 27)

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เป็นโรงเรียนในสังกัดกลุ่มโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวนโยบายของกลุ่มโรงเรียนคาทอลิก โดยได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรครูทุกระดับอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถก้าวสู่ระดับมืออาชีพตามแนวทางของพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 โดยยึดแนวทางปฏิบัติของกลุ่มโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เพื่อพัฒนาคุณภาพของครู และสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น การพัฒนาวิชาชีพครูต่อไปในอนาคต สิ่งหนึ่งที่จะต้องเกิดขึ้นคือ การประเมินคุณภาพของครูซึ่งถือว่าเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน สถานศึกษา และของประเทศเพื่อเป็นหลักประกันว่า จะมีครูที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ และผู้เรียนจะได้รับการเรียนรู้ที่มีคุณภาพด้วย ซึ่งโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้าเนื่องจากความรู้ ความสามารถของครูจะเป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำนายหรือคาดการณ์คุณภาพของผู้เรียนและสถานศึกษา ครูที่มีความสามารถสูงย่อมชำนาญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อันนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่แท้จริง แต่ถ้าครูมีความสามารถน้อย หรือไม่พัฒนาศักยภาพของตนเองก็จะเป็นผู้ทำหน้าที่แต่เพียงบอกความรู้ ผู้เรียนก็จะเกิดแต่ความรู้ ความจำ มีนิสัยในการท่องจำ คุณภาพของผู้เรียนก็จะไม่ได้รับการพัฒนาไปด้วย (สุพรรณ สุวิชากร. 2548 : 4)

อย่างไรก็ตามการพัฒนาครูย่อมมีความแตกต่างในแต่ละบุคคล การพัฒนาครูจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ไม่ได้อยู่ที่การเห็นความสำคัญและการส่งเสริมจากผู้บริหารฝ่ายเดียว การพัฒนาจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการในการพัฒนาของครูประกอบกัน เพราะครูคือผู้ลงมือปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนรู้ ย่อมมองเห็นถึงปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนาตนเองได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับหลักในการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ทำให้บุคลากรมีความภาคภูมิใจในตนเองและเต็มใจในการที่จะพัฒนาตนเอง ซึ่งนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 209) กล่าวถึงปรัชญาของการฝึกอบรมประการหนึ่งว่า การฝึกอบรมพัฒนาควรเอื้ออำนวยความสะดวกและก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในหน่วยงานและบุคคลที่ได้รับการอบรม

ผลการศึกษาข้อมูล จากรายงานการประชุมคณะกรรมการโรงเรียน และรายงานการประชุมฝ่ายบริหารหลักสูตรและงานวิชาการโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ปีการศึกษา 2549 พบว่า แม้โรงเรียนจะดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีคุณภาพในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม ยังพบประเด็นปัญหาซึ่งถือเป็นจุดอ่อนในการพัฒนาครู ดังนี้คือ การพัฒนาครูในการนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรม

การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ของครูยังยึดการสอนตามแบบเรียนเป็นส่วนใหญ่ และใช้วิธีการสอนแบบเดิมเน้นครูเป็นศูนย์กลาง ไม่สามารถจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ การวัดผลและประเมินผลผู้เรียนก็ยังไม่มีความหลากหลาย ขาดความมุ่งมั่นในการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2549 อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาอย่างเร่งด่วน ซึ่งพิจารณาจากผลการประเมินคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2549 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก พบว่ามีข้อมูล ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 49.93 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 53.33 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.29 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 40.00 ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 49.33 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.67 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 44.33 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.33 และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 34.17

จากสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นคณะกรรมการโรงเรียนคนหนึ่ง มีความปรารถนาและมุ่งหวังที่จะร่วมพัฒนาให้โรงเรียนคริสตสงเคราะห์จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ บุคลากรครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด จึงมีความสนใจที่จะศึกษามาตรฐานความรู้ของบุคลากรครูทุกระดับในโรงเรียน โดยเลือกศึกษาในส่วนของพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การวิจัยทางการศึกษา เพื่อติดตามผลการศึกษาศักยภาพของครู และการนำเสนอเป็นข้อมูลให้กับคณะกรรมการโรงเรียนเพื่อประกอบการพิจารณา วางแผนให้การส่งเสริมและช่วยเหลือครูให้ตรงตามความต้องการ ตลอดจนการพัฒนาครูให้เป็นระดับมืออาชีพ มีความพร้อมในการเข้ารับการประเมินใบประกอบวิชาชีพครู และเป็นแนวทางพัฒนาครูเครือข่ายและการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย มีดังนี้

1. เพื่อศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับ ช่วงชั้นที่สอน ประสบการณ์ในการสอน สาขาวิชาที่สอน

ความสำคัญของการวิจัย

ความสำคัญของการวิจัย มีดังนี้

1. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนส่งเสริม และพัฒนามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

2. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ที่จะใช้เป็นแนวทางพิจารณาดำเนินการส่งเสริม และพัฒนามาตรฐานความรู้วิชาชีพครูในกลุ่มโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย มีขอบเขตของเนื้อหา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และตัวแปร ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ใน 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้

1.3 ด้านการวิจัยทางการศึกษา

1.4 ด้านการวัดและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่จะศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวน 96 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียน คริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2550 โดยเปิดตารางกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างของเครชีและมอร์แกน (Krejcie ; & Morgan. 1970 : 608) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพียบสัดส่วนได้กลุ่มตัวอย่าง ระดับปฐมวัยจำนวน 17 คน ช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 22 คน ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 24 คน และ ช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 17 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ได้ 80 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของครู จำแนกเป็น

3.1.1 ระดับช่วงชั้นที่สอน

- 1) ปฐมวัย นักเรียนชั้นอนุบาล 1 - 3
- 2) ช่วงชั้นที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3
- 3) ช่วงชั้นที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
- 4) ช่วงชั้นที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

3.1.1 ประสบการณ์ในการสอน

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) ตั้งแต่ 5 – 10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปี

3.1.2 สาขาวิชาที่สอน

- 1) ตรงตามวุฒิ
- 2) ไม่ตรงตามวุฒิ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู จำแนกเป็น 4 ด้าน

3.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

3.2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้

3.2.3 ด้านการวิจัยทางการศึกษา

3.2.4 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะ มีดังนี้

1. มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ที่ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีเพียงพอที่จะสามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้ ในการทำวิจัยครั้งนี้กำหนดการศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครูไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูในการสร้างหลักสูตรขึ้นใหม่ หรือการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้น มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ โดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตั้งแต่ การวางแผนการจัดทำหลักสูตร การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์หลักสูตร การประเมินหลักสูตร การจัดแผนการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพความพร้อม ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากธรรมชาติ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตามศักยภาพ ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.3 การวิจัยทางการศึกษา หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูในกระบวนการหาความจริงที่เชื่อถือได้ โดยการแก้ปัญหาในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาให้ถึงตัวผู้เรียน เป็นวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องซึ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนแก้ปัญหาหรือพัฒนา การดำเนินการแก้ปัญหาหรือพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูล การสรุปผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนา และการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูที่ใช้พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพื่อแสดงถึงการพัฒนาความก้าวหน้า และความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งมีหลักเกณฑ์และกระบวนการในการวัดและประเมินผล ตั้งแต่ การออกแบบสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และการนำเครื่องมือไปใช้ โดยมีการประเมินสภาพจริงและใช้วิธีการวัดผลที่หลากหลาย

2. ระดับช่วงชั้น หมายถึง ระดับชั้นที่สถานศึกษาเปิดทำการสอน ดังนี้

2.1 ระดับปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาก่อนการศึกษาภาคบังคับ แบ่งออกเป็น ชั้นอนุบาล 1 ชั้นอนุบาล 2 และชั้นอนุบาล 3

2.2 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วงชั้นการศึกษาภาคบังคับ เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 ช่วงชั้น ดังนี้
ช่วงชั้นที่ 1 ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ช่วงชั้นที่ 2 ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ช่วงระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่การสอนของครูในโรงเรียน คริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปี

3. สาขาวิชาที่สอน หมายถึง กลุ่มสาระ หรือรายวิชาต่าง ๆ ที่ครูได้รับมอบหมายให้ทำการสอน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 ตรงตามวุฒิ คือ การปฏิบัติการสอนตรงกับ สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

3.2 ไม่ตรงตามวุฒิ คือ การปฏิบัติการสอนที่ไม่ตรงกับ สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

4. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของภาครัฐ และเอกชน

5. โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ เป็นโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้น ช่วงชั้นที่ 4) ตั้งอยู่เลขที่ 184 หมู่ 2 ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก 26120

6. โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่ประกอบด้วย โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ นครนายก โรงเรียนดาราจรัส ฉะเชิงเทรา โรงเรียนดาราสมุทร สระแก้ว โรงเรียนเทวรักษ์ ปราจีนบุรี โรงเรียนประชาสงเคราะห์ ชลบุรี โรงเรียนปริชาณูศาสน์ ชลบุรี โรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา ชลบุรี โรงเรียนวัฒนาศาสน์ ชลบุรี โรงเรียนสันติภาพ ฉะเชิงเทรา โรงเรียนปัญญาทรัพย์ ดินแดง โรงเรียนปัญญาทรัพย์ มีนบุรี และโรงเรียนศรีฤทัย จันทบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย จากนักวิชาการหลายท่าน เพื่อศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

โดยอาศัยกรอบแนวคิดจากแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา ระยะที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549 ที่กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพคน ถือว่าคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา การพัฒนาคุณภาพของคนเป็นบทบาทของครู คณาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษา ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความชำนาญ เชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาที่สอนหรือในงานที่รับผิดชอบ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 ข : 16) และยังอาศัยกรอบแนวคิดจากพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ที่มีข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติตน โดยในส่วนของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ กำหนดให้ครูมีความรู้ 9 ด้าน ดังนี้ ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและประเมินผลการศึกษา การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ความเป็นครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2546 : 27) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะมาตรฐานความรู้ใน 4 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา เนื่องจากการประชุมคณะกรรมการโรงเรียนครั้งที่ 1 / 2550 มาตรฐานความรู้ 4 ด้านนี้ถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายหลักของ

ฝ่ายบริหารหลักสูตรและงานวิชาการโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ในการที่ร่วมกันวางแผนส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาให้อยู่ในระดับคุณภาพที่ดี อันจะส่งผลต่อการพัฒนาครู ผู้เรียนและการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด

ระดับช่วงชั้นที่สอน ศึกษาจากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พบว่า ครูที่ทำการสอนในช่วงชั้นที่ต่างกัน มีการปฏิบัติการ จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (สิทธิชัย จันทานนท์. 2548 : บทคัดย่อ)

ประสบการณ์ในการสอน ศึกษาจากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการใน การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มทวารวดี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการพัฒนา ทางวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (เกษมา แพร่ภิญโญ. 2546 : บทคัดย่อ)

สาขาวิชาที่สอน ศึกษาจากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการพัฒนา สมรรถภาพด้านการสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนที่มีสาขาวิชาที่ปฏิบัติการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สุพจน์ เต็มแย้ม. 2541 : บทคัดย่อ)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษามาตรฐานความรู้ วิชาชีพครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ โดยประยุกต์ตามกรอบแนวคิดของพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ที่กำหนดข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วยมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติตน โดยจะศึกษาเฉพาะ มาตรฐานความรู้ 4 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดผลและประเมินผล ส่วนตัวแปรอิสระประกอบด้วย ระดับช่วงชั้นที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และสาขาวิชาที่สอน ดังภาพประกอบ

ตัวแปรอิสระ

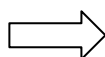
ข้อมูลพื้นฐานของครู โดยจำแนกเป็น

1. ระดับช่วงชั้นที่สอน
 - 1.1 ปฐมวัย อนุบาล 1 - อนุบาล 3
 - 1.2 ช่วงชั้นที่ 1 ป. 1 - ป. 3
 - 1.3 ช่วงชั้นที่ 2 ป. 4 - ป. 6
 - 1.4 ช่วงชั้นที่ 3 ม. 1 - ม. 3
2. ประสบการณ์ในการสอน
 - 2.1 น้อยกว่า 5 ปี
 - 2.2 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี
 - 2.3 มากกว่า 10 ปี
3. สาขาวิชาที่สอน
 - 3.1 ตรงตามวุฒิ
 - 3.2 ไม่ตรงตามวุฒิ

ตัวแปรตาม

การศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครูใน
4 ด้าน

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. การจัดการเรียนรู้
3. การวิจัยทางการศึกษา
4. การวัดและประเมินผลการศึกษา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย มีดังนี้

1. มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
2. มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน มีความแตกต่างกัน

3. มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก
ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา ด้านการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน มีความแตกต่างกัน

4. มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก
ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา ด้านการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน มีความแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวม และศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก
 - 1.1 ประวัติความเป็นมา
 - 1.2 โครงสร้างการบริหารงาน
 - 1.3 เป้าหมายกลยุทธ์
2. มาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์
3. หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครู
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพ
 - 1.2 คุณลักษณะของวิชาชีพครู
 - 1.3 คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์
 - 1.4 คุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณครู
 - 1.5 การพัฒนาวิชาชีพครู
4. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู
 - 4.1 การพัฒนาหลักสูตร
 - 4.2 การจัดการเรียนรู้
 - 4.3 การวิจัยทางการศึกษา
 - 4.4 การวัดและประเมินผลการศึกษา
5. สถานภาพครู
 - 5.1 ระดับช่วงชั้นที่สอน
 - 5.2 ประสบการณ์ในการสอน
 - 5.3 สาขาวิชาที่สอน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนคริสตสงเคราะห์

1.1 ประวัติความเป็นมาโรงเรียนคริสตสงเคราะห์

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีดังนี้

(แผนกกลยุทธ์ 2545 : 1 – 2)

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ตั้งอยู่เลขที่ 184 หมู่ 2 ถนน รังสิต – นครนายก อำเภอองครักษ์ จังหวัด นครนายก อยู่บนเนื้อที่ 93 ไร่ เป็นโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ได้รับอนุญาตให้เปิดทำการ สอนตั้งแต่ระดับปฐมวัย และช่วงชั้นที่ 1 ถึง ช่วงชั้นที่ 3

แรกเริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2458 บาทหลวงเฮียง ได้จัดโรงเรียนสำหรับเด็กเล็กให้อ่านออกเขียนได้เท่านั้น มีนักเรียนประมาณ 30 คน พ.ศ. 2469 บาทหลวงเสนีย์ ได้จัดตั้งโรงเรียนอย่างเป็นทางการขึ้นและให้ชื่อว่า “โรงเรียนเรเดมเตอร์” และใน พ.ศ. 2483 ในสมัยบาทหลวงสมุห์ ได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น “โรงเรียนประชาบาล มหาไถ่” ต่อมาในปี พ.ศ. 2488 บาทหลวงแจ่ม ปานิชเกษม ได้ดำเนินการขออนุญาตจัดตั้งเป็นโรงเรียน ราษฎร์ โดยกระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอน ตั้งแต่ชั้น ป.1 - ป.4 และได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อมาเป็น “โรงเรียน คริสตสงเคราะห์” เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2489 โดยมีนายสมัย ชินะผา เป็นครูใหญ่คนแรก พ.ศ. 2502 สมัยบาทหลวงบุญเนื่อง วรศิลป์ ได้ขอขยายชั้นเรียนจาก ป.1-ป.4 มาเป็น ป.1-ป.7

ชื่อเสียงของโรงเรียนดีขึ้นเป็นลำดับ มีนักเรียนมาสมัครเข้าเรียนเพิ่มมากขึ้น สมัยบาทหลวงดำรง กู้ชาติ จึงได้ก่อสร้างอาคารเรียนถาวรแทนอาคารไม้หลังเก่า โดยได้ก่อสร้างอาคารคอนกรีตสูง 4 ชั้นมี 24 ห้องเรียน และให้ชื่อว่าอาคารว่า “ดอนบอสโก” เปิดใช้ ปี พ.ศ. 2530 ต่อมาได้ก่อสร้างอาคารเรียน “เซนต์ปีเตอร์” และ “อาคารพระหฤทัย” เป็นอาคารคอนกรีต 3 ชั้น 25 ห้องเรียน เป็นอาคารรูปตัวแอล เชื่อมต่อกับอาคารดอนบอสโก ซึ่งเปิดใช้เมื่อปี พ.ศ. 2538 เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและผู้ปกครองที่ให้ความไว้วางใจกับทางโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความรู้ คุณธรรม ปี พ.ศ. 2539 บาทหลวงบุญยง วรศิลป์ ได้ขอเปิดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และในปี พ.ศ. 2543 – 2547 ทางสังฆมณฑลจันทบุรี ได้มอบหมายให้บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ มาทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ซึ่งคุณพ่อได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ “เซนต์ลอเรนซ์” สระว่ายน้ำ และปรับปรุงอาคารสถานที่ต่าง ๆ มากมาย พร้อมทั้งนำพาโรงเรียนเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก (รอบแรก) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ปัจจุบันมีบาทหลวงมานพ ปรีชาวุฒิ ทำหน้าที่ผู้ทำการแทนผู้รับใบอนุญาต / ผู้จัดการ มีนายสุพรรณ สุวิชากร ทำหน้าที่ครูใหญ่

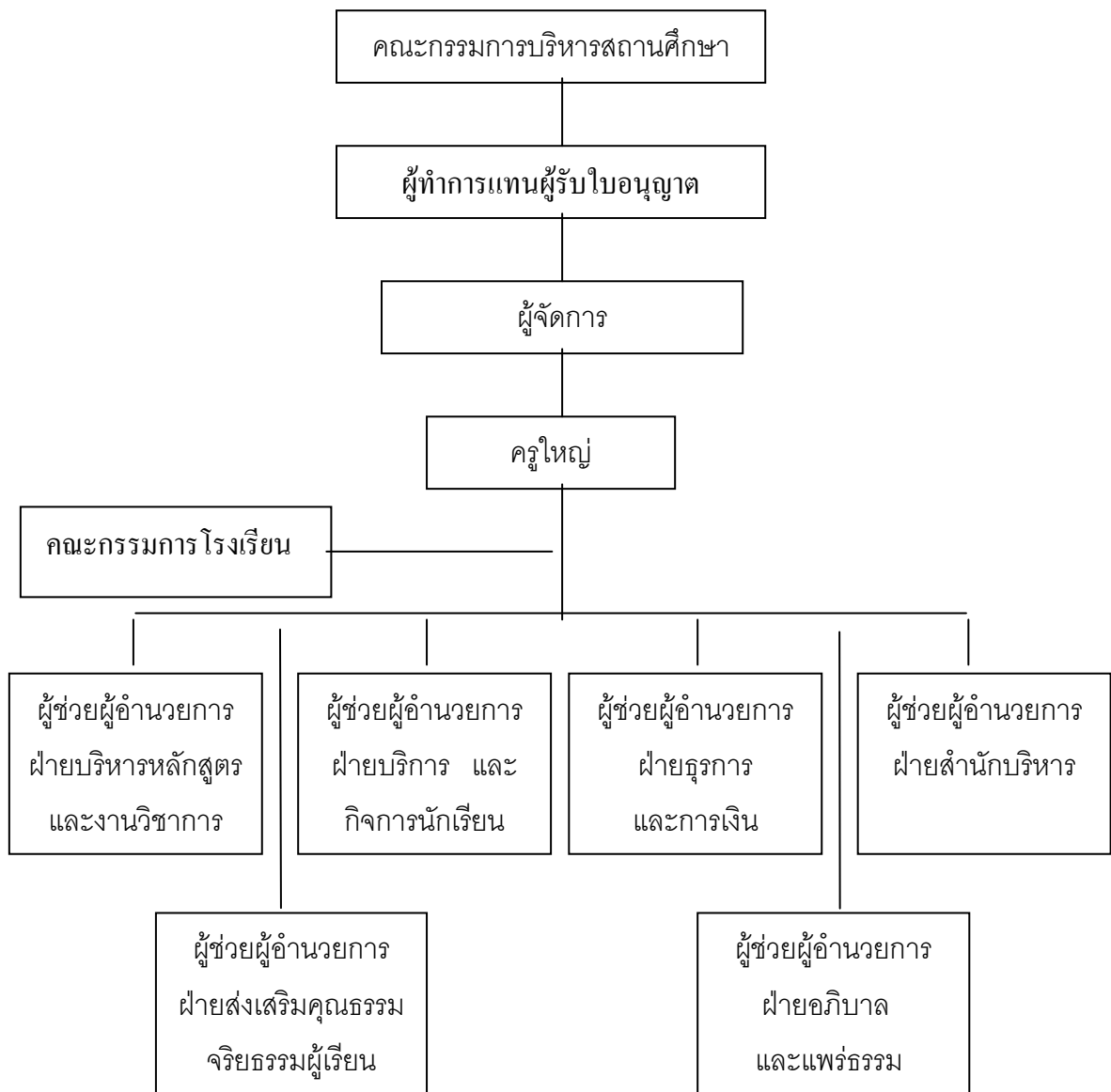
สรุปได้ว่า โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ดำเนินการในการจัดการศึกษามากกว่า 50 ปี ชื่อเสียงของโรงเรียนดีขึ้นเป็นลำดับ ทั้งในด้านอาคาร สถานที่ จำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น และการขยายระดับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2 โครงสร้างการบริหารงาน

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ กำหนดไว้ ดังนี้ (แผนกลยุทธ์. 2547 : 5 - 6)

การบริหารงานของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีคณะกรรมการ 2 ชุด คือ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่ร่วมกันบริหารงานในตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน และมีการแต่งตั้งและเลือกตั้งบุคลากรครูภายในโรงเรียนร่วมบริหารงานในตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ ซึ่งแบ่งเป็น 6 ฝ่าย คือ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการและการเงิน ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการและกิจการนักเรียน ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายอภิบาลและแพรวพรรณ และผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายสำนักบริหาร โดย ยึดหลักของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

จากการบริหารงานของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ดังกล่าว จึงมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานเป็น 2 ระดับ คือ ระดับคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และระดับคณะกรรมการโรงเรียน โดยมีโครงสร้างการบริหาร ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนคริสตสงเคราะห์

ที่มา : ฝ่ายสำนักบริหาร. (2547). แผนกลยุทธ์โรงเรียนคริสตสงเคราะห์. หน้า 5 – 6.

การกำหนดโครงสร้างการบริหารงานตามแผนภูมิของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ เพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน แก้ไขปัญหาและ ดำเนินงานร่วมกันด้วยความสร้างสรรค์ พัฒนาและยกระดับการศึกษาของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ส่งเสริมคุณธรรม และหลักธรรมทางศาสนา ตลอดจนเป็น ศูนย์ประสานงานระหว่างสมาชิกและหน่วยงานอื่น ๆ

สรุปได้ว่า โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่เป็นระบบ และมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงาน ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ตลอดจนเป็นการกระจายอำนาจการบริหาร และการเปิดโอกาสให้บุคลากรครูมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ทำให้เกิดเอกภาพและเป็นหนึ่งเดียวกันในการบริหารงานในโรงเรียน

1.3 เป้าหมายกลยุทธ์

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีการกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงาน ดังนี้ (แผนกลยุทธ์. 2549 : 8 – 10)

พัฒนาคุณภาพด้านบริหารจัดการ

1. ผ่านการตรวจประเมินคุณภาพภายนอก
2. ใช้ระบบประกันคุณภาพภายในต่อเนื่อง
3. พัฒนามาตรฐานการศึกษา / ตัวบ่งชี้ให้สูงขึ้น
4. พัฒนาผู้บริหารอย่างต่อเนื่องให้เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรู้ ความสามารถ

ทักษะ และวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ

5. พัฒนาผู้ช่วยผู้อำนวยการให้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ ร่วมบริหารงานกับผู้บริหารเต็มความสามารถ
6. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
7. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
8. มีการวางแผนกลยุทธ์โดยกำหนดเป้าหมายที่มีตัวชี้วัด ชัดเจน นำไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ มีระบบติดตามประเมินผลสำเร็จ และรายงานผล พร้อมปรับปรุงให้บรรลุเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

พัฒนาคุณภาพด้านสัมพันธ์ชุมชน

9. ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการศึกษา และร่วมมือในกิจกรรมของโรงเรียน
10. ใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและรักชุมชนของตน
11. มีส่วนร่วมและร่วมมือในการจัดกิจกรรมของชุมชน

พัฒนาคุณภาพด้านเอกลักษณ์โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี

12. บุคลากรมีความรัก สันติ ยุติธรรม และซื่อสัตย์
13. บุคลากรให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในการร่วมกิจกรรม และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ
14. บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในคำสอนของศาสนา ดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข
15. บุคลากรปฏิบัติตามหลักศาสนามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเป็นแบบอย่างที่ดี

16. โรงเรียนบูรณาการจิตตารมณ์ พระวรสาร ในการจัดการเรียนรู้
17. โรงเรียนมีการอบรมและมีกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ
18. ปฏิบัติตามเกณฑ์ มาตรฐาน โรงเรียนคาทอลิกสนามแพรวธรรม
19. บุคลากรรู้คุณค่าและปฏิบัติตามประเพณีที่ดีงาม พร้อมทั้งถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม
20. มีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

พัฒนาคุณภาพด้านหลักสูตรและวิชาการสถานศึกษา

21. มีหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่นและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยมุ่งเน้นวิชาภาษาอังกฤษ
22. มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
23. มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้
24. จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทุกโรงเรียน

พัฒนาคุณภาพด้านทรัพยากรมนุษย์

25. บุคลากรครูและผู้บริหารมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ
26. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ
27. มีการพัฒนาบุคลากรสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
28. บุคลากรทุกระดับได้รับสวัสดิการอย่างเหมาะสม มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
29. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ

พัฒนาคุณภาพด้าน งบประมาณการเงิน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

30. นำนวัตกรรม เทคโนโลยี มาใช้ในระบบบริหารงบประมาณ
31. มีการแบ่งปัน และใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในการบริหารจัดการ
32. มีกระบวนการ ติดตาม และตรวจสอบการใช้งบประมาณประจำปี
33. มีผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมาย

สรุปได้ว่า โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีการกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงาน ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ โดยการเปิดโอกาสให้บุคลากรครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ ซึ่งทำให้เกิดเอกภาพและเป็นหนึ่งเดียวกันในการบริหารงานในโรงเรียน

2. มาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนคริสต์สงเคราะห์

โรงเรียนคริสต์สงเคราะห์ อำเภอดงคราย จังหวัดนครนายก ได้ดำเนินการเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพ ดังนี้ (วารสารสายใย. 2548 : 10 - 14)

โรงเรียนคริสต์สงเคราะห์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูทุกคนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เนื่องจากการพัฒนาวิชาชีพครูต่อไปในอนาคต สิ่งหนึ่งที่จะต้องเกิดขึ้นก็คือ การประเมินคุณภาพของครู ซึ่งจะเป็แนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน สถานศึกษาและประเทศชาติ ดังนั้น การส่งเสริมให้ครูมีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ จึงถือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนคริสต์สงเคราะห์ และเป็นหน้าที่หลักของบุคลากรครูในโรงเรียนที่จะต้องรักการพัฒนาดตนเองให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับการเป็นครูมืออาชีพ

ดังนั้น ในการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพในโรงเรียนคริสต์สงเคราะห์ ทางคณะกรรมการโรงเรียนจึงกำหนดเรื่องดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในเป้าหมายกลยุทธ์ และกำหนดแผนงานพัฒนาบุคลากร ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายสำนักบริหาร และฝ่ายบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ โดยในแผนงานพัฒนาบุคลากร ทางโรงเรียนได้กำหนดโครงการในแผนงาน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา เช่น โครงการวิเคราะห์หลักสูตร โครงการอบรมเทคนิคการสอนแบบต่างๆ โครงการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน โครงการอบรมเทคนิคการวัดผลและประเมินผล และโครงการครูแกนนำ เป็นต้น

ในการดำเนินการตามข้อมูลข้างต้น ทางโรงเรียนมีหลักในการดำเนินการเรื่องนี้ว่า ขอให้อยู่บนพื้นฐานความสมัครใจ การใช้เสรีภาพและความพร้อมของครูแต่ละคน โดยโรงเรียนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนตลอดเวลา เนื่องจากว่า การพัฒนาคุณภาพของตนเองในฐานะครูไม่ใช่เรื่องอะไรที่ใหม่หรือแยกออกจากการทำหน้าที่ครูในชีวิตประจำวัน แต่เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน สะท้อนคุณภาพของการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ครู ครูแต่ละคนจึงต้องกำหนดกระบวนการและแนวทางในการพิจารณาคุณสมบัติของตนเอง ปฏิบัติหน้าที่และจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยไม่อยู่ภายใต้เงื่อนไขและการบังคับจากผู้บริหารหรือโรงเรียนแต่ประการใด ด้วยหลักการปฏิบัติดังกล่าว ครูจึงควรให้ความสำคัญ พัฒนามาตรฐานของตนเองภายใต้จิตสำนึกและการมองเห็นความสำคัญของการพัฒนาที่มีต่อตนเองและต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง และเมื่อถึงเวลาหนึ่งทางโรงเรียนก็จะมีการติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครู เพื่อเป็นการตรวจสอบความพร้อมของครู และการกำหนดแนวทางที่จะส่งเสริม พัฒนาครูให้มีคุณภาพต่อไป

สรุปได้ว่า โรงเรียนคริสต์สงเคราะห์มุ่งเน้นและให้ความสำคัญ ส่งเสริมการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานความสมัครใจของครู เนื่องจาก ความรู้ความสามารถของครูเป็นตัวแปรที่สำคัญที่จะนำไปทำนายหรือคาดหมายคุณภาพของนักเรียนและคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

3. หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพ

3.1 ความหมายและความสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2545 : 3 – 4) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาไว้ ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักการในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

วิชาชีพ (Profession) จากการประมวลศัพท์บัญญัติวิชาการศึกษา (กรมการวิชาการ. 2518 : 106) ให้ความหมายว่า “วิชาชีพ” หมายถึง อาชีพซึ่งจำเป็นต้องมีการเรียนโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาเป็นเวลาหลายปีและจะต้องมีการประมวลจริยธรรม ยึดถือประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ด้วย

วิจิตร ศรีสอาน (2535: 823-824) ได้อธิบายถึงลักษณะวิชาชีพชั้นสูงว่ามีอยู่ 6 ลักษณะดังนี้

1. วิชาชีพชั้นสูงนั้นจะต้องมีบริการที่ให้แก่สังคม ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและจำเป็น (Social Service) วิชาชีพหลัก ๆ ในแต่ละวิชาชีพต่างก็มีบริการให้แก่สังคมเป็นการเฉพาะของแต่ละวิชาชีพโดยไม่ไปซ้ำซ้อนกัน

2. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงนั้นจะต้องใช้วิธีแห่งปัญญาในการให้บริการ (Intellectual Method) หมายความว่า การวินิจฉัยตัดสินใจในการปฏิบัติต่อผู้รับบริการของวิชาชีพนั้น จะต้องอาศัย ความรู้ ความคิด และสติปัญญาเป็นพื้นฐานสำคัญ มากกว่าการใช้ทักษะและความชำนาญแต่เพียงอย่างเดียว แต่ เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความรู้ ความคิด หลักการ และทฤษฎี จึงจะประกอบกันได้ วิธีการอย่างนี้เรียกว่าวิธีการแห่งปัญญา

3. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงนั้นจะต้องได้รับ การศึกษาอบรมให้ความรู้กว้างขวางลึกซึ้งในระยะเวลานานพอสมควร (Long Period of Training) เนื่องจากจะต้องใช้วิธีทางแห่งปัญญาในการให้บริการ ทั้งนี้เพื่อให้ให้หลักประกันแก่ผู้รับบริการว่า ผู้ให้บริการสามารถให้หลักประกันแก่ผู้รับบริการว่า ผู้ให้บริการสามารถให้บริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ เพราะมีการศึกษาอบรมมามากพอ

4. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงนั้นจะต้องมีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพนั้น ๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ (Professional Autonomy) หมายความว่า การวินิจฉัยในการให้บริการภายในขอบเขตของวิชาชีพแต่ละวิชาชีพนั้น สมาชิกของวิชาชีพนั้นควรมีเสรีภาพในการให้บริการ โดยปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก

5. วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีจรรยาบรรณ (Professional Ethics) จรรยาบรรณเป็นแนวทางของการปฏิบัติวิชาชีพ ผู้ที่ละเมิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับการลงโทษ ไม่มีกรณีร้ายแรงก็ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้

6. วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์ จรรยาบรรณมาตรฐานของวิชาชีพ (Professional Institution) สถาบันหรือองค์กรวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของวิชาชีพ

โฮเยิล (Hoyle. 1960: 95) กล่าวว่าถ้าพิจารณาจากหลักเกณฑ์ของวิชาชีพ จะเห็นว่าวิชาชีพครูก็เป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีลักษณะเหมือนกับวิชาชีพชั้นสูงอื่น ๆ เช่น แพทย์ ทนายความ วิศวกร และสถาปนิก ดังนั้น การสอนจึงเป็นวิชาชีพชั้นสูงเพราะการสอนจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. เป็นการบริการที่สำคัญแก่สังคม
2. ใช้วิธีการแห่งปัญญาในการประกอบอาชีพ
3. ต้องเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการและฝึกอบรมอยู่เสมอ
4. มีอิสระในการปกครองตนเอง
5. มีจรรยาบรรณแห่งชีวิต
6. มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ

แฮสคิวและเมกเลนดอน (จันทร ชุ่มเมืองปัก . 2529 ; 5 อ้างอิงจาก Haskew ; & Mclendon. 1968. Teacher Education in an Era of Transformation) ได้กล่าวว่าการสั่งสอนอบรมเป็นวิชาชีพชั้นสูง และได้ให้เกณฑ์ของวิชาชีพชั้นสูงไว้ 10 ประการ คือ

1. มีการเตรียมการทางเทคนิคและทางปัญญา
2. ใช้ความพยายามอุตสาหะในการทำงานเหนือกว่าอาชีพธรรมดา ๆ
3. สร้างความเชื่อมั่นและเชื่อถือต่อสาธารณชน
4. มีการกระทำของสมาชิกให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมในเรื่องของวัตถุประสงค์
5. มีจรรยาบรรณและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
6. มีองค์กรแยกเป็นพิเศษ ที่เข้มแข็งพอที่จะอุทิศให้แก่ความก้าวหน้าต่าง ๆ ที่องค์การมีส่วนเกี่ยวข้อง

7. นำมาซึ่งความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและเสรีภาพแห่งวิชาชีพ
8. ส่งเสริมสถานภาพในการทำงานและมวลสมาชิก
9. จะยืนยันความเป็นเอกภาพของวิชาชีพ
10. จะถือเอาความสัมพันธ์ระหว่างวิชาชีพกับผู้จ้างเป็นเรื่องสำคัญ

คุรุสภาได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์วิชาชีพครูเพื่อเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำหนดความหมาย และลักษณะของการเป็นวิชาชีพชั้นสูงไว้ดังนี้ (คณะกรรมการอนุกรรมการส่งเสริมวิชาชีพครูของคุรุสภา . 2534 : 9-15)

อาชีพครูเป็นอาชีพชั้นสูง บุคคลที่จะเข้าไปประกอบอาชีพจะต้องมีมาตรฐานของวิชาชีพ ควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ให้บริการแก่สังคมโดยไม่ซ้ำซ้อนกับสาขาวิชาชีพอื่น คือให้บริการประชาชนด้วยการเรียนการสอน
2. ผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพได้ต้องได้รับการศึกษาเล่าเรียนในวิชาชีพ โดยมีหลักการและทฤษฎีของวิชาชีพโดยเฉพาะ
3. มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ
4. มีสมาคมหรือสถาบันวิชาชีพเป็นองค์กร เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

บุคคลที่ประกอบวิชาชีพครูควรมีความรัก ความเมตตา และปรารถนาดีต่อเด็กนักเรียนอุทิศ และเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับการเจริญเติบโตและพัฒนาการในทุก ๆ ด้านทั้งควรมีลักษณะอย่างน้อย 4 ประการคือรอบรู้ สอนดี มีคุณธรรม จรรยาบรรณ มุ่งมั่นพัฒนา

รอบรู้คือ จะต้องมีความรู้ในวิชาชีพของตน เช่น ปรัชญาการศึกษา ประวัติการศึกษา หลักการศึกษา นโยบายการศึกษาและต้องมีความรู้และเชี่ยวชาญในหลักสูตร วิธีสอน วิธีวัดและประเมินผล การศึกษา นอกจากนี้ครูควรมีความรู้เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่เกิดขึ้นในสังคมและโลกของตน

สอนดี คือ จะต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน การบริการแนะแนวในด้านการเรียน การครองตน การใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปรับกระบวนการสอน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน

มีคุณธรรม จรรยาบรรณ คือ มีศรัทธาในวิชาชีพครู ตั้งใจใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ เพื่อให้บริการแก่นักเรียนและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อหลักการวิชาชีพครู มีความรับผิดชอบในด้านการศึกษาต่อสังคมชุมชนและนักเรียน

มุ่งมั่นพัฒนา คือ รู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้และศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ รู้จักเพิ่มพูนวิทยฐานะของตนเองและคิดค้นและทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และเป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย

สรุปได้ว่า วิชาชีพครูจัดเป็นวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งได้รับเกียรติและยอมรับนับถือ และเป็นที่ยกย่องแก่บุคคลทั่วไป การประกอบวิชาชีพครูจึงมีความจำเป็นต่อสังคม การผลิตเยาวชนและการอบรมดูแลสั่งสอน ให้ความรู้ ความอบอุ่นและความมั่นใจแก่ศิษย์ มีหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ต้องใช้ความรับผิดชอบสูง และเป็นวิชาชีพที่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ การใช้ทักษะ ปัญญาในการสอนและการถ่ายทอดเป็นประการสำคัญ ครูจึงจำเป็นต้องรู้วิทยาการที่กว้างขวาง มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ

3.2 คุณลักษณะของวิชาชีพครู

มนุษย์ทุกคนที่เกิดมาจำเป็นต้องประกอบกิจการต่างๆ เพื่อการดำรงชีวิตที่เรียกว่า การประกอบอาชีพ งานอาชีพของมนุษย์จำแนกออกเป็นหลายร้อยหลายพันประเภท เริ่มจากการประกอบอาชีพตามความถนัดความสนใจของตนเอง บ้างก็จะประกอบอาชีพตามค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณีสืบต่อกันมา

อีกทั้งการศึกษาทำให้เกิดการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ปรับปรุงในการเรียนการสอนและการประกอบอาชีพขึ้น จนกลายเป็นการทำงานงานด้อยการใช้เทคโนโลยีแตกต่างกันไป ซึ่งสามารถจำแนกประเภทในการประกอบอาชีพของมนุษย์เป็น 5 ประเภท คือ (พวงทอง พุ่มอยู่. 2540 : 3 – 4)

1. ระดับวิชาชีพชั้นสูง (Profession) เป็นระดับที่ต้องใช้วิชาการชั้นสูงหรือวิชาพิเศษในการให้บริการผู้ที่ให้บริภารนั้นต้องได้รับการศึกษาอบรมเป็นพิเศษ ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

2. ระดับเทคนิค (Technician) เป็นระดับที่ต้องใช้ทักษะและเทคนิคพิเศษในการให้บริการผู้ที่ให้บริภารได้จะต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้ในเทคนิควิธีการต่างๆ เป็นอย่างดี โดยปกติเป็นผู้ที่ศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า

3. ระดับทักษะ (Skill) เป็นระดับที่ต้องใช้ทักษะในการให้บริการ เช่น ช่างต่างๆ ผู้ที่จะให้บริภารได้ มักจะได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้และทักษะนั้นๆ เป็นอย่างดี ปกติเป็นผู้ที่ศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า

4. ระดับกึ่งทักษะ (Semi – Skill) เป็นระดับที่ต้องใช้ทักษะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนนักในการให้บริการ เช่น งานไล้ไม้ เลื่อยไม้ ก่ออิฐ ฉาบปูน เป็นต้น ผู้ที่จะให้บริภารได้จะต้องได้รับการฝึกฝนอบรมจนมีความชำนาญ โดยปกติมักจะเป็นการศึกษาอบรมหลักสูตรระยะสั้น เช่น หลักสูตรสารพัดช่าง การพัฒนาฝีมือแรงงาน และการฝึกปฏิบัติงานระหว่างการทำงาน

ระดับไร้ทักษะ (Unskill) เป็นระดับใช้แรงงานโดยไม่จำเป็นต้องมีทักษะพิเศษ และไม่จำเป็นต้องมีการอบรมพิเศษ ผู้ที่มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ก็สามารถให้บริการได้ เช่น งานแบกหาม งานกุลี และงานกรรมกร หรือผู้ใช้แรงงานโดยทั่วไป

มีผู้กล่าวว่า อาชีพครูเป็นอาชีพชั้นสูง (Profession) เนื่องจากวิชาชีพครูจะประกอบด้วยคุณลักษณะ 6 ประการ คือ (พวงทอง พุ่มอยู่. 2540 : 4)

1. มีบริการที่ให้แก่สังคมที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและจำเป็น (Social Service) โดยเน้นหนักในด้านการบริการต่อสังคมมากกว่าการหาผลประโยชน์จากผู้รับบริการ

2. เป็นผู้ที่ใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ (Intellectual Method) หมายความว่า การวินิจฉัยตัดสินใจการปฏิบัติต่อผู้รับบริการด้วยการอาศัยความรู้ ความคิด และสติปัญญา เป็นพื้นฐานสำคัญมากกว่าการใช้ทักษะและความชำนาญแต่เพียงอย่างเดียว

3. เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้กว้างขวางลึกซึ้ง โดยใช้ระยะเวลายาวนานพอสมควร (Long Period of Taming) โดยอย่างน้อยจะต้องได้รับการศึกษาในสาขาวิชานั้นๆ ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และใช้เวลามากกว่า 4 ปี หลังจากมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันแก่ผู้รับบริการว่า ผู้ให้บริการสามารถให้บริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพได้

4. เป็นผู้มีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพนั้นๆ ตามมาตรฐานของวิชาชีพ (Professional Autonomy) หมายความว่า จะต้องเป็นผู้ที่มีเสรีภาพและใช้เสรีภาพทางวิชาชีพเป็นความรับผิดชอบ เพราะในเมื่อได้รับการศึกษาอบรมมาดีพอแล้ว ก็เป็นธรรมดาที่จะสามารถวินิจฉัยให้บริการได้อย่างถูกต้อง

5. วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีจรรยาบรรณ (Professional Ethics) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพที่ได้ศึกษามา และหากมีผู้ละเมิดจรรยาบรรณ จะต้องได้รับการลงโทษตามความผิดเป็นรายกรณีไป

6. จะต้องมีการสถาปนาวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์ จรรโลงมาตรฐานของวิชาชีพ (Professional Institution) รวมทั้งเป็นแหล่งกลางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ

6.1 เป็นสถาบันควบคุมและพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพ

6.2 เป็นสมาคมวิชาชีพ

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของวิชาชีพครู จัดเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่ต้องใช้ทักษะ เทคนิค วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการแก่สังคม โดยผู้ให้บริการต้องได้รับการศึกษา อบรม ให้มีความรู้กว้างขวางลึกซึ้ง มีความเป็นอิสระเสรีภาพในการใช้วิชาชีพและเป็นผู้มีจรรยาบรรณ

3.3 คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์

ลักษณะของครูที่ดี ตามทัศนะต่าง ๆ ดังกล่าวนั้น ส่วนใหญ่จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจสรุปลักษณะของครูที่ดี เป็นลักษณะสำคัญ ๆ 3 ด้าน คือ ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิฐาน (ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2542 : 51)

ภูมิรู้ ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ ได้แก่ คุณสมบัติส่วนตัว ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถทางวิชาการที่จะสอนตลอดจะเป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด เชื่อมั่นในตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เป็นต้น

ภูมิธรรม ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ได้แก่ การประพฤติดี เว้นจากอบายมุขทั้งปวงกระทำแต่สิ่งที่ดีที่สุจริต ทั้งกาย วาจา ใจ นอกจากนี้ครูต้องมีจรรยาบรรณและคุณธรรมสูง ซื่อสัตย์ เสียสละ มีเมตตากรุณา ยุติธรรมและมีมานะอดทน เป็นต้น

ภูมิฐาน ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ได้แก่ บุคลิกภาพดี รูปร่างท่าทางดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย พูดจาไพเราะนุ่มนวล น้ำเสียงชัดเจน มีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

พวงทอง พุ่มอยู่ (2540 : 5 – 6) กล่าวถึง คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในสังคมไทย พอสรุปได้ 4 ประการ ดังนี้

1. ต้องเป็นผู้มีความสามารถและมีทักษะในวิธีการสอน วิธีการอบรม การพัฒนา การเป็นผู้นำ ผู้ตามและผู้ประสานงานที่ดี

2. ต้องมีความรู้ดีในด้านต่างๆ ได้แก่ วิชาเฉพาะ ซึ่งจะต้องมีความรู้อย่างลึกซึ้ง เหมาะสมตามระดับที่ทำการสอน มีความรู้ดีในวิชาชีพครู วิทยาการจัดการ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การวิจัย และการประเมินผล

3. ความรู้ทั่วไป ได้แก่ ด้านข่าวสารบ้านเมือง การอนุรักษ์ธรรมชาติ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อให้เป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ และเป็นผู้ที่สามารถปลูกฝังให้นักเรียนรักธรรมชาติมากขึ้น อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่ด้วยวิธีที่เหมาะสมและถูกต้อง

4. ต้องมีความเป็นครู คือ มีความเมตตากรุณาต่อเด็ก มีความรู้จริงและปลูกฝังในสิ่งที่ถูกต้องให้แก่เด็ก มีความรักในอาชีพครู ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์ของเด็ก มีวุฒิภาวะ มีความยุติธรรม ดำรงชีพอย่างเรียบง่าย มีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับชุมชนได้ดี และมีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชน มีความเสียสละทั้งกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญา รวมถึงความสุขส่วนตัวที่พึงมีในบางครั้ง ด้วยความตระหนักในหน้าที่ที่จำเป็น

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี รักการพัฒนาตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ทันเหตุการณ์ รักและศรัทธาในอาชีพครู มีความเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตลอดจนมีการส่งเสริมและพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรมด้วย

3.4 คุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณครู

เพื่อเป็นหลักในการประกอบวิชาชีพครู คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาจึงได้วางระเบียบไว้เป็นจรรยาบรรณครู ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 กำหนดให้ครูมีจรรยาบรรณ ดังต่อไปนี้ (สำนักเลขาธิการคุรุสภาของมาตรฐานวิชาชีพครู. 2541 : 71)

1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

2. ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3. ครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์

5. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

6. ครูต้องพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

7. ครูยอมรับและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในการสร้างสรรค์

9. ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ พัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรม

และยังได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูจำนวน 11 ข้อ เพื่อประกันคุณภาพการทำงานและการเป็นครู เกณฑ์แต่ละข้อมีคำอธิบาย มีระดับคุณภาพโดยกำหนดไว้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ ที่องค์กร หน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุม ปฏิบัติการเป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูอยู่เสมอ โดยพิจารณาจาก การศึกษาเอกสาร ตำรา และสื่อต่างๆ การเข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนาทางวิชาชีพครู

ระดับ 2 มีบทบาทในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก การเป็นสมาชิกและการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร สมาคม ชมรม ที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู นอกเหนือจากที่ทางราชการจัด ตั้งการเป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู และการเผยแพร่ ความรู้ทางวิชาการ

ระดับ 3 เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก การเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือคณะทำงานขององค์กร สมาคม หรือชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู นอกเหนือจากที่ทาง ราชการจัดตั้งเป็นวิทยาการการประชุม อบรม สัมมนา หรือกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนา วิชาชีพครู เป็นผู้จัดทำและเสนอรายงานทางวิชาการในการประชุม อบรม สัมมนา มีผลงานทางวิชาการ เผยแพร่อยู่เสมอ

2. มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรักและหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้นในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมอื่นๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรม โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เฉพาะในด้านการเรียน การสอนในชั้นเรียน โดยพิจารณาจาก เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง เป็นกิจกรรม สร้างนิสัยในการลงมือปฏิบัติแก่ผู้เรียน เป็นกิจกรรมสร้างคุณธรรมที่มีผลให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม

ระดับ 2 ตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ทั้งในด้านการเรียน การสอนในชั้นเรียน รวมไปถึงกิจกรรมเสริมความรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยพิจารณาจากเลือก ปฏิบัติกิจกรรมเสริมตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่มีผลต่อเด็กโดยตรง มากกว่ากิจกรรมที่มีผลต่อเด็กโดยอ้อม

ระดับ 3 ตัดสินใจปฏิบัติงานทุกด้านในหน้าที่ครูให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน และส่งผลโดยตรง ต่อการพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน โดยพิจารณาจาก กิจกรรมทุกอย่างมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของ ผู้เรียน กิจกรรมและงานต่างๆ ในหน้าที่ครูส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทุกด้าน กิจกรรม และการปฏิบัติงานต่างๆ แสดงถึงความสัมพันธ์ในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ให้ส่งผลถึงตัวผู้เรียนอย่างชัดเจน

3. **มาตรฐานที่ 3** มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ หมายถึง การใช้ความพยายาม อย่างเต็มความสามารถของครู ที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน ให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 มีการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยพิจารณาจาก การตรวจสอบข้อบกพร่องของ ผู้เรียน โดยใช้เนื้อหาวิชาเป็นหลัก การสอนซ่อมเสริมตามข้อบกพร่องของผู้เรียน

ระดับ 2 มีการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้น กว่าเดิมโดยพิจารณาจาก การตรวจสอบข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยใช้พัฒนาการของผู้เรียนด้านต่างๆ เป็นหลักการจัดกิจกรรมเสริมความสามารถของผู้เรียน โดยการปรับเปลี่ยนวิธีสอนตามด้านที่บกพร่อง อย่างเหมาะสม

ระดับ 3 พัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้น ตามขีดความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน อย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาจาก การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายคนและเป็นราย สมรรถภาพ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนเหมาะสมและเต็มตามศักยภาพ ตามลำดับ ขั้นตอนการพัฒนา การตอบสนองความถนัด ความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ หลายรูปแบบอย่างเป็นระบบ

4. มาตรฐานที่ 4 พัฒนาการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง การเลือกใช้ ปรับปรุงหรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือเตรียมการสอนในลักษณะอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 เลือกใช้แผนการสอนที่มีอยู่อย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจาก แผนการสอนที่ใช้มี องค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน แผนการสอนที่ใช้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แผนการสอนที่ใช้ เน้นกิจกรรมการปฏิบัติตามกระบวนการแสวงหาความรู้และการสร้างความรู้

ระดับ 2 ปรับปรุงแผนการสอนที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดของผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยพิจารณาจาก แผนการสอนที่ปรับปรุงมีองค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน แผนการสอนที่ ปรับปรุง เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงมากขึ้น แผนการสอนที่ปรับปรุงสอดคล้อง กับความสามารถของผู้เรียนและสถานศึกษา

ระดับ 3 สร้างและพัฒนาแผนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง โดย พิจารณาจากแผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน แผนการสอนที่ สร้างและพัฒนาขึ้นเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง แผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และข้อจำกัดของสถานศึกษา

5. มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้น ผลิต การเลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้อย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ความสัมพันธ์ของสื่อการเรียนการสอนกับองค์ประกอบของการสอน คือ ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้

ระดับ 2 ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม และให้ผู้เรียน มีส่วนร่วม โดยพิจารณาจาก ความเหมาะสมของสื่อกับผู้เรียน กิจกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการใช้และบำรุงรักษา สื่อมีความหลากหลายตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน เน้นการ ลงมือปฏิบัติของผู้เรียน ผู้เรียนได้ใช้สื่อการเรียนการสอนตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและการตัดสินใจของตนเอง

ระดับ 3 คิดค้น ผลิต และปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน ที่มีต่อการเรียนรู้และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยพิจารณาจาก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้น ผลิต และใช้สื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอนมาจากวัสดุในท้องถิ่น ประเมินผลการใช้สื่อ และปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เผยแพร่การใช้สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ได้ผลแล้ว

6. มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริงและสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดเนื้อหาเป็นหลัก โดยพิจารณาจาก ผู้สอนเป็นผู้บอกความรู้ ผู้เรียนปฏิบัติงานตามแบบหรือตามตัวอย่าง ผู้เรียนทำตามข้อกำหนดหรือคำสั่ง

ระดับ 2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดความคิดรวบยอด (Concept) เป็นหลัก โดยพิจารณาจาก ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำให้ผู้เรียนลงมือทำงานตามกระบวนการสร้างความคิดรวบยอด ผู้เรียนค้นหาความรู้ และสรุปความคิดรวบยอดได้เองตามคำแนะนำ

ระดับ 3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดกระบวนการและการสร้างนิสัยเป็นหลัก โดยพิจารณาจากผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ และพัฒนาความรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการใช้สถานการณ์ต่างๆ อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกและปฏิบัติงานตามศักยภาพ ผู้เรียนประเมินตนเองและปรับปรุงตนเอง การเรียนการสอนมุ่งเน้นการสร้างนิสัยการปฏิบัติ จนกลายเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

7. มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้ 1. ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน 2. เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิคหรือนวัตกรมนั้นๆ 3. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่เกิดกับผู้เรียน 4. ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในภาพรวม ของกลุ่มผู้เรียน หรือห้องเรียนที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจาก ข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการ และเป้าหมายในการพัฒนาที่เป็นภาพรวมกลุ่มใหญ่ หรือผู้เรียนทั้งห้อง เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่นำเสนอเป็นเทคนิคที่ใช้กับผู้เรียนเป็น

แบบเดียวกันทั้งห้อง รายงานผลการใช้เทคนิควิธีการและนวัตกรรม เป็นภาพรวมของการพัฒนาผู้เรียนทั้งห้อง ข้อเสนอใหม่ๆ เป็นการเสนอในการปฏิบัติต่อนักเรียนเหมือนกันทั้งห้อง

ระดับ 2 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพที่แสดงถึงการพัฒนาผู้เรียน จำแนกเป็นกลุ่มต่างๆ ของห้องเรียนที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจาก ข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการ และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อนหรือกลุ่มเฉพาะอย่างอื่นๆ เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่นำเสนอในการพัฒนาผู้เรียนสนองต่อสภาพการพัฒนาผู้เรียนรายกลุ่ม รายงานผลการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรม แสดงผลการพัฒนาผู้เรียนรายกลุ่ม ข้อเสนอในการพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องต่อการพัฒนาในแต่ละระดับผู้เรียน

ระดับ 3 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพที่แสดงถึงการพัฒนาผู้เรียน จำแนกเป็นรายบุคคล โดยพิจารณาจาก ข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นรายบุคคล เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่นำเสนอในการพัฒนาผู้เรียนสนองต่อสภาพความแตกต่าง ความสนใจและความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล รายงานผลการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรม แสดงถึงพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคล ข้อเสนอแนะในการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล

8. มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การแสดงออก การประพฤติ และการปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยวาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยพิจารณาจาก การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ การใช้วาจาสุภาพ มีความประพฤติเรียบร้อย มีความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน รับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างขยันขันแข็ง

ระดับ 2 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องในลักษณะสร้างสรรค์ ตลอดจนสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน โดยพิจารณาจาก การให้คำแนะนำ การเชิญชวนให้ปฏิบัติ การแก้ไขข้อบกพร่อง การสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน

ระดับ 3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนผู้เรียนเกิดศรัทธา และปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีเลือกสรรแล้วตามปกตินิสัย โดยพิจารณาจาก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกพฤติกรรมของตนเอง เสริมแรงทางบวกแก่ผู้เรียน เผยแพร่วิธีการที่ถูกต้องในการสร้างคุณธรรม

9. มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วน บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน โดยพิจารณาจาก ความเข้าใจงาน ความสำเร็จของงาน ความเต็มใจรับผลกระทบของงาน

ระดับ 2 อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษา ตามความรู้ ความสามารถและความถนัด ให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยพิจารณาจาก การเข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำ การปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์และถือประโยชน์ของส่วนรวม ความพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย

ระดับ 3 มุ่งมั่นพัฒนางานและสถานศึกษาอย่างเป็นระบบจนเป็นนิสัย โดยพิจารณาจากการเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาตามเป้าหมาย อย่างครอบคลุมและสัมพันธ์กับงานอื่นที่เกี่ยวข้อง การเป็นผู้นำในการพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ การช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน การประเมินผล การปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุงและพัฒนางาน

10. มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน หมายถึง การตระหนักในความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษา ให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน ปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความจริงใจ

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนตามที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วน บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน โดยพิจารณาจาก ความรู้ความเข้าใจงานที่ได้รับมอบหมาย ความสำเร็จของงาน และประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ความเต็มใจรับผลกระทบของงาน

ระดับ 2 อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวกับชุมชน ตามความรู้ความสามารถหรือความถนัด โดยพิจารณาจาก การเข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำ การปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวม ความพึงพอใจในระหว่างการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย

ระดับ 3 มุ่งมั่นพัฒนางานการศึกษาเพื่อชุมชน และร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบ เป็นนิสัย โดยพิจารณาจาก การเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชนที่ครอบคลุม และสัมพันธ์กับงานอื่นที่เกี่ยวข้อง การเป็นผู้นำในการพัฒนางานทำให้งานมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ

ช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนางาน

11. มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและให้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การค้นหา สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับ วิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 สามารถแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวกับสภาพทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคมในระดับท้องถิ่น ในระดับประเทศ และระดับโลก โดยพิจารณาจาก การมีข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นปัจจุบัน

ระดับ 2 สามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเทคโนโลยี เทคนิควิธีการ นวัตกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและ วิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก การวิเคราะห์ข้อมูลและนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ระดับ 3 สามารถจัดระบบข้อมูลข่าวสาร นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็น ปกตินิสัย โดยพิจารณาจาก การจัดระบบข้อมูลข่าวสาร การให้บริการข้อมูลข่าวสาร การนำข้อมูลข่าวสาร ไปใช้ในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณครู เป็นข้อกำหนด ที่ครูต้องประพฤติและปฏิบัติตาม เพื่อให้ครูมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นครูที่ดี เป็นแนวทางให้ครูได้ พัฒนา ประเมินตนเอง พัฒนางาน ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อตนเองและผู้เรียนต่อไป

3.5 การพัฒนาวิชาชีพครู

เนื่องจากครูเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษา โดยสังคมถือว่าครูต้องรับผิดชอบต่อผลการ ศึกษา ถ้าผลการศึกษาไม่เป็นที่น่าพอใจสังคมมักจะโทษครู ดังนั้นความคาดหวังเกี่ยวกับผลการศึกษาจึง มีผลกระทบต่อวิชาชีพครู ด้วยเหตุผลนี้จึงได้มีกฎหมายที่มีผลต่อการพัฒนาวิชาชีพครู ดังนี้

3.5.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครู

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 7 ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 53 กำหนดให้มีองค์กร วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารงาน ของสภาวิชาชีพในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอน ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้ง

การพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชน ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามที่กฎหมายกำหนด และการจัดให้มีองค์วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาพุทธศักราช 2546 มาตรา 7 ให้มีสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาเรียกว่า “คุรุสภา” มีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 8 คุรุสภา มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาต กำกับ ดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพ กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาวิชาชีพ ประสาน ส่งเสริมการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ และมาตรา 9 กำหนดให้คุรุสภา มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบวิชาชีพ พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง และผดุงเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิปัตถ์ของสถาบันต่างๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ รับรองความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพ รวมทั้งความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของประเทศไทย ออกข้อบังคับของคุรุสภา

จะเห็นได้ว่า การมีกฎหมายการศึกษาและบทบัญญัติเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูที่มีความต่อเนื่องและมีประสิทธิผล จะส่งผลให้มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการพัฒนาวิชาชีพครู

3.5.2 แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู

พระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2520 ทรงกล่าวว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน และการจัดการศึกษาให้บังเกิดผลดี มีคุณภาพเพียงพอที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนาประเทศในทิศทางที่พึงประสงค์ได้นั้น ต้องอาศัยครูเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา เพราะปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จทางการศึกษา คือ “ครู” ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน ส่งผลต่อความสำเร็จทั้งในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม วิชาชีพครูจึงควรเป็นวิชาชีพของคนเก่ง คนดีในสังคม และผู้

ประกอบวิชาชีพนี้จึงควรเป็น ต้นแบบทางคุณธรรม จริยธรรม การประพฤติปฏิบัติตน การดำรงชีวิต และสามารถชี้นำสังคมไปในทางที่เหมาะสม

พระราชบัญญัติ (2525) ได้กล่าวถึง “ครู” ไว้ว่า การเป็นครูนั้นเป็นงานหนัก เป็นงานที่ต้องเสียสละเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น เป็นงานที่ทำเพื่อให้มีประโยชน์เป็นงานที่ทำเพื่อรับ ผู้ใดสมควรเป็นครูก็แสดงว่าเป็นคนมีจิตใจสูง มีความเสียสละชีวิตเพื่อศิษย์ สิ่งที่คุณได้รับตอบแทน คือความเป็นปราชญ์บุคคลของโลก ความเป็นปราชญ์บุคคล เป็นความปรารถนาที่มีอยู่ในหัวใจของคุณ นับว่างานของคุณเป็นเองโดยธรรมชาติ ไม่มีใครตั้งให้ และไม่มีใครถอดออกไปได้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2545 : 25) กล่าวไว้ว่า ครูมืออาชีพเป็นครูคุณภาพและพร้อมที่จะเรียนรู้ ส่งเสริมชี้แนะให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพและเป็นผู้รับในการเรียนรู้ ครูมืออาชีพเป็นครูที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เพื่อยกมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ครูมืออาชีพเป็นครูที่มุ่งพัฒนา ประเมินและปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพครูอย่างเคร่งครัด เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและผู้อื่น มีการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขัน มีความเป็นไทยในความเป็นสากล เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู พบว่ามีเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) เน้นความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต การใช้และการส่งเสริมพัฒนาครู โดยเฉพาะการพัฒนาครูได้กำหนดเป็นนโยบาย ดังนี้ เร่งรัดให้มีการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากร โดยการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนทั้งพัฒนาให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการแบ่งเบาภาระและสนับสนุนการปฏิบัติงาน รวมถึง การปฏิรูปกระบวนการพัฒนาครูที่มีอยู่ควบคู่กับกระบวนการผลิตครู เพื่อให้ได้คนดี คนเก่งมาเป็นครู โดยการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่ไปกับการพัฒนาวิชาการ และทักษะในการถ่ายทอดความรู้ที่มีระบบ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ครูรู้เท่าทันความก้าวหน้าทางวิทยาการอย่างต่อเนื่อง

2. แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เพื่อให้การพัฒนาวิชาชีพครูมีความต่อเนื่อง และเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู โดยเฉพาะด้านการพัฒนาครู ได้กำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนา ครูประจำการอย่างต่อเนื่อง โดยครูทุกคนต้องได้รับการพัฒนาตลอดเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ครูอย่างน้อยในทุกๆ 5 ปี เพื่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้เสนอมาตรการเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูในด้านการพัฒนาครู ดังนี้ ให้อบรมและพัฒนาครูประจำการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเร่งปรับระบบการพัฒนาผู้บริหารการศึกษาให้มีความสามารถในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ และความสามารถในการจัด

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ผลិតครู คณาจารย์และบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีปริมาณที่สอดคล้องกับความต้องการและ ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ตามแนวนโยบายด้านการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพึ่งพาตนเองและเพิ่มสมรรถนะในการแข่งขันระดับนานาชาติ

3. การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคน เพราะคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และการพัฒนาคุณภาพคนจัดเป็นภารกิจหลักของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้นจึงได้กำหนดแนวการปฏิรูปครูที่เกี่ยวกับการพัฒนาครูไว้ ดังนี้ ให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดจนสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควบคู่กันไปกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยในทุกๆ 2 ปี ต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ทั้งการอบรมของกระทรวงศึกษาธิการหรือกรมต้นสังกัด และการอบรมของสถาบันอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีวุฒิบัตรรับรอง ตลอดจนการอบรมทางไกล สัมมนา และการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่างๆ ให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของผลการปฏิบัติงานครูด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามีความชำนาญ เชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาวิชาที่สอนและในงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ

จะเห็นได้ว่า เอกสารสำคัญดังกล่าว ต่างกล่าวถึงความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อพัฒนา ส่งเสริมให้ครูเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันการต่อสภาวะสังคม การเมืองและเศรษฐกิจของประเทศและของโลก ซึ่งกฎหมายและแผนพัฒนาสำคัญดังกล่าวข้างต้นได้นำกรอบแนวคิดสำคัญในการพัฒนา คือ การยึด “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และการศึกษาคือเครื่องมือของการพัฒนาคน โดยถือว่าสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม ภารกิจในการพัฒนาคนคงจะไม่พ้นครู ซึ่งปฏิบัติหน้าที่การสอนอยู่ในสถานศึกษาทุกแห่ง ครูจึงต้องมีภาระในการสร้างคนไทยแบบใหม่ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มองกว้าง คิดไกล ใฝ่เรียนรู้ ในขณะเดียวกันตัวของครูเอง ก็ต้องเป็นครูแบบใหม่ที่มีลักษณะเฉพาะ มีความสามารถสูง สามารถจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน โดยตัวครูเองสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และคนในชุมชน กล่าวได้ว่า ครูคือปัจจัยของความสำเร็จในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย และเป็นผลให้เกิดคุณภาพของประชากรในสังคม

ดั่งที่นักวิชาการหลายท่าน ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูในต่างประเทศ และนำมา กำหนดเป็นแนวทางพัฒนาวิชาชีพครูในประเทศไทย ดังนี้

3.5.3 การพัฒนาวิชาชีพครูในต่างประเทศ

ในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น เกาหลี มาเลเซีย เวียดนาม ต่างประสบปัญหาเกี่ยวกับการผลิต การใช้ การพัฒนาและการส่งเสริมครู และวิชาชีพครู คล้ายๆ กับประเทศไทย เช่น คนเก่งไม่เข้าเรียนครู มีครูเกินความต้องการในบางสาขาวิชา คุณภาพบัณฑิต ครูไม่เป็นที่พอใจของสังคมเท่าที่ควร ครูขาดคุณภาพ จริยธรรม จรรยาบรรณครู ครูไม่พัฒนาตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่ละประเทศได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการแก้ปัญหา ดังนี้ (ดิเรก พรสีมา ; และคณะ. 2541 : 38-40)

ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รื้อปรับระบบการศึกษาของประเทศและเน้นการกระจายอำนาจ การศึกษาให้ท้องถิ่นโดยมลรัฐต่างๆ ดูแลครู รวมทั้งกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาครูว่าในปี ค.ศ. 2000 ครูทุกคนต้องได้รับการปรับปรุงทักษะวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีโอกาสได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการสอน ปรับโครงสร้างบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อสร้างความเป็นครูมืออาชีพในระดับ ท้องถิ่น โดยให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอย่างใกล้ชิดมากขึ้น ตรวจสอบคุณภาพครู โดยให้มีสภามาตรฐานและการปรับปรุงการศึกษาแห่งชาติ ที่ชี้ให้เห็นว่าครูมี ความสามารถทางการสอน และสอนได้คุณภาพ ตามความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลายในแต่ละสาขา วิชาของนักเรียนทุกคน การตรวจสอบคุณภาพนี้ทำควบคู่ไปกับการวางระบบให้ครู ครูใหญ่ และผู้บริหาร เข้าสู่กระบวนการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ประเทศสิงคโปร์ มีสถาบันการศึกษาแห่งชาติ (National Institute of Education : NIE) รับผิดชอบการฝึกหัดครูทุกระดับ ตั้งแต่ก่อนประจำการและครูประจำการ หัวหน้าแผนกวิชา ผู้ช่วยครูใหญ่ ครูใหญ่ หรือผู้บริหาร นอกจากนั้นยังเปิดหลักสูตรเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูเรียกว่า “Further Professional Diploma in Education Programme” และ “Diploma in Education Administration Programme” และจัดหลักสูตรสำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยโพลีเทคนิค นอกจากนี้ยังได้ตั้งศูนย์การศึกษาที่ เรียกว่า “NIE Centre For Education Research : NIECE “ โดยมีโครงการวิจัยระหว่างประเทศกับ ประเทศออสเตรเลีย จีน สหรัฐอเมริกา และจัดตั้งศูนย์ผู้บริหาร (Principle Executive Centre) เพื่อให้เป็นศูนย์ที่เป็นเลิศในการพัฒนาวิชาชีพครูและผู้บริหาร

ประเทศญี่ปุ่น ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพครูและปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้ครูมีคุณภาพ ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพครู ได้มีการออกกฎหมายและกฎระเบียบพิเศษ เกี่ยวกับบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ เช่น มาตรฐานการออกไปประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ระบบการ

สรรหา ระบบเงินเดือน และสวัสดิการครู การฝึกอบรมครูอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีระบบในระดับประเทศ ระดับท้องถิ่น และระดับโรงเรียน

ประเทศนิวซีแลนด์ ให้ความสำคัญในการดูแลครู เพื่อให้คงอยู่ในอาชีพ กำหนดให้ครูทุกคนต้องได้รับการจดทะเบียนครู จัดให้มีเกณฑ์ในการสรรหาและรักษาครูไว้ในระบบ มีการสร้างขวัญกำลังใจครู กำหนดให้มีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ จัดให้มีการตรวจสอบการฝึกหัดครู เพื่อให้การกำหนดเป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในปี ค.ศ. 1997 ได้จัดทำเอกสารปกเขียว A Future Qualifications' Policy for New Zealand นำเสนอข้อเสนอเกี่ยวกับแนวคิดของรัฐบาลในการที่จะกำหนดนโยบายด้านการฝึกหัดครูของรัฐ เพื่อขอคำปรึกษาหารือในการจัดตั้งหน่วยงานวิชาชีพ สำหรับครู การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพสำหรับครูในต่างประเทศ ทรัพยากรสำหรับอบรมครูประจำการ และงบประมาณสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาคณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะต่อแนวคิดของรัฐบาล เพื่อจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ มาพิจารณาในการกำหนดนโยบายการฝึกหัดครูต่อไป

ประเทศออสเตรเลีย ได้ทำการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงด้านมโนทัศน์และโครงสร้าง เป็นการเตรียมการเพื่อให้บุคคลคงอยู่ในอาชีพการสอนตลอดชีวิต มีการปรับวิธีการพัฒนาครูจากเดิมที่เป็นการฝึกอบรมระหว่างประจำการ (In – service training) ซึ่งผสมผสานเนื้อหา กับหลักสูตรจบในตัวเอง เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์นั้น เปลี่ยนเป็นการศึกษาระหว่างประจำการโดยหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ที่มีการผสมผสานเนื้อหาในเชิงซ้อน เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการที่หลากหลายในอาชีพการสอน นอกจากนี้ยังได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาความเป็นผู้นำทางการศึกษา และการพัฒนานี้มีการพัฒนาความเป็นผู้นำที่เป็นเลิศให้กับครูใหญ่ด้วย การพัฒนาวิชาชีพครูได้เน้นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ โดยมีเป้าหมายของการพัฒนาครู การปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งเด็กพิการ ให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ถือว่าครูเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างคนที่มีคุณภาพในอนาคตให้แก่สังคม รัฐจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาครู และยกระดับวิชาชีพครูให้สูงขึ้น ได้ดำเนินการปฏิรูประบบการผลิตครู ปฏิรูปหลักสูตรที่มุ่งจากเนื้อหาให้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ในกระบวนการเรียนการสอนทั้งในชั้นเรียนและชีวิตประจำวัน ปรับให้เรียนวิชาเอกคู่ เพื่อให้ครูมีความรู้กว้างขวางขึ้น อันเป็นการสอดคล้องกับความคิดที่จะทำให้โรงเรียนมีความหลากหลายมากขึ้น อีกทั้งเพิ่มการผลิตครูทางด้านวิทยาศาสตร์ ดนตรี ศิลปะ และพลศึกษาในระดับประถมศึกษา นอกจากนั้นได้ปรับระบบการคัดเลือกครู โดยเน้นการให้ครูได้ แสดงความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการสอบ ยกเลิกข้อสอบปรนัยให้ใช้ข้อสอบอัตนัยแทน การพัฒนาครูประจำการผูกพันกับการเลื่อนขั้นหรือการรับหน้าที่ใหม่ มีการจัดอย่างเป็นระบบ

ชัดเจนทั้งในด้านหลักสูตรสถาบัน ผู้รับผิดชอบพร้อมทั้งองค์วิชาชีพครูดูแลด้านสวัสดิการและเป็นตัวแทนพิทักษ์สิทธิ์ของครู

ประเทศเวียดนาม รัฐบาลได้ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างกว้างขวาง โดยกำหนดนโยบาย 2 ประการ คือ 1. สร้างระบบแรงจูงใจให้มั่นคง คนดี เข้ามาเป็นครู โดยหาทางเพิ่มระดับเงินเดือนที่เหมาะสม มีเบี้ยเลี้ยงหรือเงินตอบแทนในตำแหน่งต่างๆ การฝึกอบรมและเพิ่มทักษะใหม่ๆ ให้แก่ครูอย่างกว้างขวาง มีการสร้างมาตรฐานครู 2. กำหนดนโยบายประกันคุณภาพด้านต่างๆ เช่น เพิ่มงบประมาณด้านการศึกษา กำหนดนโยบายในปี ค.ศ. 2000 ให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัย จบการศึกษาระดับปริญญาโท 30-40 % และจบปริญญาเอก 15-18 % พร้อมทั้งเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานเพื่อดึงดูดให้ครูอาจารย์อยู่ในวิชาชีพมากขึ้น

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ปลายปี ค.ศ. 1995 รัฐบาลได้ประกาศกฎระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของความเป็นครูทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษา การใช้คำนำหน้าชื่อของผู้มีอาชีพครู ประเภทและขอบเขตของการสมัครเป็นครู ความรับผิดชอบตามกฎหมาย สภาพของครูที่จะได้รับประกาศนียบัตรรับรองการเป็นครู ครูทุกระดับจะต้องได้รับการฝึกอบรม และในการอบรมครู คณะกรรมการการศึกษาแห่งรัฐในระดับมณฑล จังหวัดและเทศบาลจะมีหน้าที่รับผิดชอบประสานงานกับหน่วยงาน รัฐบาลกลางและสถาบันอุดมศึกษา โดยมีรูปแบบการอบรมที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ครูมีผลงานด้านวิจัยการศึกษา มีการจัดตั้งสถาบันวิจัยการศึกษาแห่งชาติ และระดับภูมิภาค ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง

ประเทศมาเลเซีย มีการใช้มาตรการต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพครู เริ่มใช้สิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งจูงใจที่เหมาะสมเพื่อเสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมของครู ช่วยเสริมให้อาชีพครูเป็นอาชีพที่น่าสนใจมีการทบทวนและแก้ไขระเบียบการเลื่อนขั้นและจ่ายผลตอบแทน การคำนวณหาเงินเพิ่มที่เหมาะสม และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับครูในรายวิชาที่ขาดแคลนและครูที่สอนในพื้นที่ห่างไกล รวมถึงมาตรการการมอบรางวัลสำหรับครูผู้อุทิศตน

สรุปได้ว่า จากการที่นักวิชาการได้ศึกษาแนวทางพัฒนาวิชาชีพครูในต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่า ครู คือ กุญแจสู่ความสำเร็จและการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นนโยบายหลักของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศต่างๆ ก็คือ การส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับวิชาชีพครูให้สูงขึ้น ส่วนกลยุทธ์ที่นานโยบายไปสู่การปฏิบัติ ขึ้นอยู่กับสภาวะของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ

3.5.4 แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูไทย

สำหรับนโยบายเกี่ยวกับครูในประเทศไทย บริบทต่างๆ อันสืบเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 แผนพัฒนาการศึกษาชาติ ฉบับที่ 10 พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากร

ทางการศึกษา พ.ศ. 2546 และสถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของชาติอันมีอิทธิพลผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายด้านในวิชาชีพครูในประเทศไทย จึงได้มีมาตรการหลักให้เร่งรัดการปฏิรูป 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การพัฒนาครู การประเมินคุณภาพครู การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู การตอบสนองและการยกย่องครู โดยมีองค์การวิชาชีพครูเรียกว่า “คุรุสภา” กำกับดูแลและกำหนดข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งครูผู้ได้รับใบอนุญาตต้องประพฤติปฏิบัติตาม ประกอบด้วย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2546 ; 12-19)

1. มาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ (สำหรับครู)

1.1 มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ ดังต่อไปนี้

- 1.1.1 ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู
- 1.1.2 การพัฒนาหลักสูตร
- 1.1.3 การจัดการเรียนรู้
- 1.1.4 จิตวิทยาสำหรับครู
- 1.1.5 การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
- 1.1.6 การบริหารจัดการในห้องเรียน
- 1.1.7 การวิจัยทางการศึกษา
- 1.1.8 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
- 1.1.9 ความเป็นครู

1.2 มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์ การประเมินการปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

- 1.2.1 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- 1.2.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะ

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้

- 2.1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
- 2.2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน
- 2.3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- 2.4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

- 2.5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
- 2.6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
- 2.7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
- 2.8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- 2.9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
- 2.10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
- 2.11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- 2.12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน หรือจรรยาบรรณของวิชาชีพ ประกอบด้วย

3.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

3.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรักศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจ แก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ นิสัย ที่ถูกต้องดีงาม แก่ศิษย์ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา ใจ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

3.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างสามัคคีในหมู่คณะ

3.5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ

สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สรุปได้ว่า มาตรฐานวิชาชีพ เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ครูต้องประพฤติปฏิบัติตาม ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ โดยผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จะต้องมีความสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูดังกล่าวข้างต้น ฉะนั้นครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

4. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู

ในเรื่องการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูนั้น ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดจากมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพใน 4 ด้าน เป็นตัวแปรตาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การพัฒนาหลักสูตร

เชเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2539 : 14 – 15 อ้างอิงจาก Saylor ; & Alexander) ได้ให้คำจำกัดความของการพัฒนาหลักสูตรว่า หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน รวมถึงการสร้างเอกสารอื่นๆ สำหรับ นักเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สงัด อุทราพันธ์ ที่กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรว่า มีความหมายอยู่ 2 ลักษณะ คือ 1) การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น 2) การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยในการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร จะประกอบด้วย 3 มิติ คือ 1) การวางแผนจัดทำหรือยกร่างหลักสูตร 2) การใช้หลักสูตร 3) การประเมินผลหลักสูตร การสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับว่าแต่ละมิติมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด

ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล (2540 : 5 -19) ได้นิยามไว้ว่า หลักการของหลักสูตร หมายถึง ข้อเท็จจริง ธรรมชาติ คุณสมบัติหรือข้อตกลงทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีอยู่ 10 หลักการ คือ 1) การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นสิ่งที่ควรปรารถนา และเป็นสิ่งที่ไม่มีใครห้ามได้ 2) หลักสูตรเป็นผลผลิตของแต่ละช่วงเวลา 3) การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่เกิดขึ้นในช่วงแรก จะมีส่วนหนึ่งที่ชานานและเกิดขึ้นร่วมกันกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่เกิดขึ้นในช่วงต่อมา 4) การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคล 5) การพัฒนาหลักสูตรเป็นงานกลุ่มที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย 6) การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการของการตัดสินใจเลือกจากทางเลือกที่มีอยู่หลายทางเลือก 7) การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการต่อเนื่อง 8) การพัฒนาหลักสูตรจะมีประสิทธิผลมากขึ้น

ถ้ามีการพิจารณากันอย่างครอบคลุม 9) การพัฒนาหลักสูตรจะมีประสิทธิผลมากขึ้น ถ้าดำเนินการไปตามกระบวนการที่มีระบบ 10) การพัฒนาหลักสูตรจะเริ่มจากหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วในขณะนั้น

ชูศรี สุวรรณโชติ (2542 : 87 – 88) ได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรว่า การพัฒนาหลักสูตรจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ นั่นคือ เมื่อได้ใช้หลักสูตรไป 1 ปีแล้ว การพัฒนาหลักสูตรจะต้องเกิดขึ้นทันที เพราะวิชาการต่างๆ ของสังคมโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การพัฒนาหลักสูตรก็ต้องเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง หลักสูตรที่ดีจะต้องเป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดผลและประเมินผลที่มองไปข้างหน้าอย่างน้อย 5 ปี เพื่อเป็นการเตรียมคนให้เข้าสู่สังคมในอนาคต

ลำลี รักสุทธิ (2544, 34 – 35) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การปรับปรุงพัฒนา คือทำให้ดีขึ้น สมบูรณ์ดี ละเอียดลึกซึ้งขึ้น ปรับปรุงเพิ่มรายละเอียด เนื้อหา ปรับเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาวิธีสอนให้หลากหลาย ทำสื่อการสอนเพิ่มเติม การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนสามารถทำได้ทันที โดยไม่ต้องขออนุญาต การที่จะพัฒนาหลักสูตรต้องรู้ว่าต้องการเน้นส่วนใด ทำอะไรตรงจุดไหน เพื่อการจัดการศึกษาให้สอดคล้องอำนาจประโยชน์ต่อนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ ตามเจตนารมณีนั้น ควรมีจุดเน้น 3 ประการด้วยกันคือ

1. เนื้อหาสาระ เป็นสิ่งที่จะต้องกำหนดให้นักเรียนได้เรียนรู้ สภาพความเป็นอยู่ เศรษฐกิจสังคม กลุ่มชนของตนเองและท้องถิ่นให้ดีขึ้นได้ ที่สำคัญคือ ต้องมีส่วนส่งเสริมให้คนรักถิ่นฐาน ภูมิใจในภูมิปัญญาของตนเอง

2. กระบวนการเรียนการสอนเป็นเรื่องที่ต้องเน้นและเปิดโอกาสให้นักเรียนออกไปเรียนรู้ชีวิตจริงในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง ได้สัมผัสและต้องกระทำจริงและมุ่งการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมเป็นสำคัญด้วย

3. ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น เนื้อหาต้องมุ่งเน้นที่ใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยอย่างใกล้ชิด เช่น คำสอน สุภาษิตท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น ตลอดจนโครงการแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วย

การพัฒนาหลักสูตรจะเน้นความต้องการของผู้เรียนและชุมชนโดยมีกระบวนการ เนื้อหาที่ครอบคลุม เชื่อมโยง ต่อเนื่องกันทุกระดับและประเภทการศึกษาทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คุณธรรม จริยธรรม เน้นการกระจายอำนาจให้สถานศึกษา จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และให้แต่ละท้องถิ่นกำหนดมาตรฐานการศึกษาในระดับที่เหมาะสมกับตนเองได้ สำหรับส่วนกลางจะจัดทำหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นแนวทางให้

สถานศึกษาสามารถกำหนดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยนำหลักสูตรแกนกลางมาใช้ตลอดจนสร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน และประเทศชาติ ให้มี

แผนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และทำการเทียบโอนผลการเรียนตามความสนใจและเหมาะสม โดย
ดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนที่
เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น

2. พัฒนาหลักสูตรและจัดแผนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อม
ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

3. บริหารการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพมาตรฐานที่กำหนด

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544 : 15 – 16) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า
การพัฒนาหลักสูตรเป็นการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดย
ไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย รวมถึงการผลิตเอกสารต่างๆ สำหรับผู้เรียนด้วย

นพเก้า ณ พัทลุง (2545 : 9) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรมีความหมาย 2 ลักษณะ
ลักษณะที่หนึ่ง หมายถึงการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยที่ยังไม่มีหลักสูตรมาก่อน ลักษณะที่สอง หมายถึง
การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่จะนำหลักสูตรไปใช้ โดยจำแนกเป็น
3 ระดับ ดังนี้ 1) หลักสูตรระดับสังคม (Societal curriculum) เป็นหลักสูตรที่ออกแบบโดยใช้
กระบวนการของรัฐในการกำหนดจุดหมาย เนื้อหาและเวลาเรียน 2) หลักสูตรระดับสถาบัน (Institutional
curriculum) เป็นหลักสูตร ที่ได้รับการประยุกต์มาจากหลักสูตรระดับสังคม เป็นหลักสูตรที่เขียนขึ้นจาก
ชุมชนและโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษา 3) หลักสูตรระดับการสอน (Instructional curriculum)
เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ของครูแต่ละคนที่มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป

จากแนวคิดข้างต้นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรพอสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง
ความสามารถของครูในการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือ การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้น
มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ โดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตั้งแต่ การวางแผนการ
จัดทำหลักสูตร การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์
หลักสูตร การประเมินหลักสูตร การจัดแผนการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพความพร้อม
ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

4.2 การจัดการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 22 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา
โดยต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ
ที่สุด ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาความคิด
และพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 21-23) กล่าวว่า การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลายเน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดเป็น กลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ที่ พึงประสงค์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ การนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่ม สาระเดียวกันหรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจัดได้หลายลักษณะ เช่น

1. การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริงหรือสาระที่กำหนดขึ้นมา เช่น เรื่อง สิ่งแวดล้อม น้ำ เป็นต้น ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงสาระและกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน การคิด คำนวณ การคิดวิเคราะห์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการการเรียนรู้ไปแสวงหาความรู้ ความจริงจากหัวข้อเรื่องที่กำหนด

2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนการสอน โดยอาจยึดหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วบูรณาการเชื่อมโยงแบบคู่ขนาน เช่น ผู้สอนคนหนึ่งสอนวิทยาศาสตร์ เรื่อง เงาน ผู้สอนอีกคนอาจสอนคณิตศาสตร์ เรื่องการวัดระยะทาง โดยการวัดเงานาคิดคำนวณในเรื่องเงานั้น ในช่วงเวลาต่าง ๆ จัดทำกราฟของเงานั้นในระยะต่าง ๆ หรืออีกคนหนึ่งอาจให้ผู้เรียนศิลปะเรื่องเทคนิคการวาดรูปที่มีเงานั้น

3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การบูรณาการให้ลักษณะนำเนื้อหาจากหลายกลุ่มสาระ มาเชื่อมโยงเพื่อจัดการเรียนรู้ ซึ่งโดยทั่วไปผู้สอนมักจัดการเรียนการสอนแยกตามรายวิชา หรือกลุ่มวิชา แต่ในบางเรื่อง ผู้สอนจัดการเรียนการสอนร่วมกันในเรื่องเดียวกัน เช่น เรื่องวันสิ่งแวดล้อมของชาติ ผู้สอนภาษาไทยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้ภาษา คำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอนวิทยาศาสตร์จัดกิจกรรมค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอนสังคมศึกษาให้ผู้เรียนค้นคว้าหรือทำกิจกรรมชมรม เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และ ครูผู้สอนสุขศึกษาอาจจัดให้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาสีเขียวให้ถูก สุขลักษณะ เป็นต้น

4. การบูรณาการแบบโครงการ ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเป็นโครงการ โดยผู้เรียนและครู ผู้สอนร่วมกันสร้างสรรค์โครงการขึ้น โดยใช้เวลาการเรียนต่อเนื่องกันได้หลายชั่วโมง ด้วยการนำเอาจำนวนชั่วโมงของวิชาต่าง ๆ ที่ครูผู้สอนเคยสอนแยกกันนี้มารวมเป็นเรื่องเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ในลักษณะของการสอนเป็นทีม เรียนเป็นทีม ในกรณีที่ต้องการเน้นทักษะบางเรื่องเป็นพิเศษ ครูผู้สอนสามารถแยกกันสอนได้ เช่น กิจกรรมเข้าค่ายดนตรี กิจกรรมเข้าค่ายภาษาอังกฤษ กิจกรรมเข้าค่ายศิลปะ เป็นต้น

แนวทางการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น มีดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 การจัดการเรียนรู้ต้องสนองตอบต่อความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้ คาบเวลาเรียน ไม่ควรใช้เวลานานเกินความสนใจ จัดการเรียนรู้ให้ครบทุกกลุ่มสาระในลักษณะบูรณาการที่มีภาษาไทย และคณิตศาสตร์เป็นหลัก เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความสนุกสนานได้ปฏิบัติจริง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 การจัดการเรียนรู้คล้ายช่วงชั้นที่ 1 แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่สนใจ เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม การสอนแบบบูรณาการโครงการ

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีหลักการทฤษฎีที่ยากซับซ้อน เน้นการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานมากขึ้น

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 การจัดการเรียนรู้เน้นสู่เฉพาะทางมากขึ้น มุ่งเน้นความสามารถ ความคิดระดับสูง ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ทั้งในด้านอาชีพ การศึกษาเฉพาะทาง และการศึกษาต่อ

วิเศษ ชิดวงศ์ (2545 : 36) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด หมายถึง การกำหนดจุดมุ่งหมายกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ และการวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

โสภณ โสมดี และอภันตรี โสตะจินดา (2545 :15 - 16) กล่าวว่า ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอน ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สาระการเรียนรู้ ต้องมีความสมดุล และเหมาะสมกับวัย และมีแหล่งการเรียนรู้หลากหลายและเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า

อุดม เขยทิวส์ (2545 : 97 – 101) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสามารถนำเอาความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง ช่วยให้เกิดความรู้และทักษะ และเจตคติเพิ่มขึ้น รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตจริงต่อไป

นวลจิตต์ เขาวีรติพงษ์ ; เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า และชัดเจน ไทยแท้ (2547 : 20 – 25) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ เกิดความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปบูรณาการในชีวิตประจำวัน มีคุณสมบัติตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

จากแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้

ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากธรรมชาติ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตามศักยภาพ ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

4.3 การวิจัยทางการศึกษา

ประวิต เอราวรรณ์ (2542 : 2 - 5) ได้กล่าวว่า การวิจัยเป็นกระบวนการหาความรู้ใหม่โดยอาศัยการทำงานที่มีระบบเข้ามาช่วย โดยหวังว่าข้อมูลที่ได้จะมีความน่าเชื่อถือสูง และสรุปผลได้ถูกต้อง การวิจัยในชั้นเรียนมีกระบวนการที่ต่อเนื่องและเป็นระบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1) การสำรวจสภาพการปฏิบัติ (Reconnaissance) เป็นการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของครูว่ามีปัญหาอะไรบ้าง แล้ววิเคราะห์ว่าปัญหานั้นมีสาเหตุมาจากอะไร และสามารถแก้ไขในส่วนใดได้บ้าง

2) การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนสำหรับกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการและวางแผนเพื่อลงมือปฏิบัติ (Action)

3) การลงมือปฏิบัติ (Action) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

4) การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) หลังจากที่มีการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาตามแผนจนปรากฏผลแล้ว นักวิจัยต้องมีการสะท้อนผลการปฏิบัติว่ามีสิ่งใดที่เกิดขึ้นบ้าง เพื่อสรุปผลและวางแผนปรับปรุงใหม่หรือแก้ปัญหาลงมือต่อไป

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2544 : 1 - 21) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นการแก้ปัญหานักเรียนบางคน บางเรื่อง เพื่อพัฒนา ปรับปรุงนักเรียนอ่อน เสริมนักเรียนเก่ง ในการทำวิจัยในชั้นเรียน จึงมีขั้นตอนดังนี้

- 1) การระบุปัญหา และการหาสาเหตุของปัญหา
- 2) การกำหนดปัญหา และสาเหตุที่ครูสามารถทำได้เอง
- 3) การหาคำตอบที่คาดหวัง (สมมุติฐาน)
- 4) การกำหนดชื่อเรื่องและวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 5) การระบุแนวทางที่จะแก้ไขอย่างละเอียด ซึ่งแนวทางแก้ไขนี้มีไว้วิธีสอน หากแต่เป็นวิธีแก้ปัญห และสาเหตุที่ตรงจุดและชัดเจน ปฏิบัติได้จริงตามอาการของปัญหา
- 6) การลงมือแก้ไขให้นักเรียนบางคนในขณะเดียวกันก็สอนนักเรียนกลุ่มใหญ่ด้วย
- 7) การสังเกต สอบถามนักเรียนที่เป็นปัญหาและจดบันทึกวิธีการและผลการแก้ไขเป็นระยะ ๆ
- 8) การสรุปผลการแก้ไขว่า ดีขึ้นอย่างไร อะไรคือตัวชี้ว่าได้ผล
- 9) การจัดทำรายงานวิจัยในชั้นเรียนที่ 1 สำหรับนักเรียนกลุ่มเดิม (คนนี้) และในประเด็นนี้
- 10) การเตรียมวิจัยในชั้นเรียนเรื่องที่ 2 ซึ่งอาจเป็นนักเรียนกลุ่มเดิม (คนเดิม) แต่เป็นเรื่องใหม่ หรือการระบุปัญหาสาเหตุใหม่ หรือปัญหาสาเหตุเดิม แต่วิธีแก้ไขใหม่ ของนักเรียนคนใหม่ (กลุ่มใหม่)

เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ์ (2550 : 17) กล่าวว่า การวิจัยทางการศึกษาเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือตรวจสอบความรู้เดิมเพื่อให้ได้ความรู้ที่เป็นปัจจุบัน การวิจัยทางการศึกษาเป็นเครื่องมือที่จำเป็นของนักการศึกษา เพราะธรรมชาติของการวิจัย เป็นการแก้ปัญหา ลดปัญหา หรือขจัดปัญหามีระบบของเหตุผล มีข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้งในการวิจัยภาคสนาม หรือการจำลองสถานการณ์ และสามารถตรวจสอบได้เมื่อมีการออกแบบการวิจัยที่ดี การวิจัยทางการศึกษาจะช่วยเติมเต็มความรู้ของนักการศึกษา ทำให้นักการศึกษาสามารถตัดสินใจในภาวะของความเสี่ยงระดับต่างๆ ด้วยการค้นคว้าตรวจสอบอย่างมีเป้าหมายและเป็นระบบ

เบสท์ (เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ์ 2550 : 16 ; อ้างอิงจาก Best. 1977) กล่าวว่า การวิจัยเป็นกระบวนการที่เป็นระบบและมีเป้าหมายในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ที่นำมาช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหาโดยข้อมูลสารสนเทศจากการวิจัยจะมีลักษณะที่เป็นวิทยาศาสตร์ ไม่ได้สร้างขึ้นเอง เป็นปรนัย และปราศจากความเห็นส่วนตัว

เพ็ญแข แสงแก้ว (เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ์ 2550 ; 16 อ้างอิงจาก เพ็ญแข แสงแก้ว. 2541) ได้ให้ความหมายของการวิจัยไว้ว่า เป็นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และข้อเท็จจริงอย่างมีหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดประเด็นปัญหา การตั้งสมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมายจากผลการวิเคราะห์และสรุปผล ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง และเชื่อมโยงกันอย่างมีระเบียบแบบแผนและกฎเกณฑ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบอันถูกต้องตรงกับประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้

สุชาติ โสมประยูร และวรรณิ โสมประยูร (2546 : 12 – 13) กล่าวว่า การวิจัยทางการศึกษาเป็นการวิจัยรูปแบบหนึ่ง โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยที่สำคัญที่สุดได้แก่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้วยการศึกษาค้นคว้าหรือทดลองหาข้อมูลความรู้ หรือองค์ความรู้ใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การวิจัยทางการศึกษา หมายถึง ความสามารถของครูในกระบวนการหาความจริงที่เชื่อถือได้ โดยการแก้ปัญหาในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาให้ถึงตัวผู้เรียน เป็นวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องซึ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนแก้ปัญหาหรือพัฒนา การดำเนินการแก้ปัญหาหรือพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูล การสรุปผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนา และการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 การวัดและประเมินผลการศึกษา

สมศักดิ์ สันธุระเวชญ์ (2542 : 25 -34) ได้กล่าวถึงการประเมินผลการเรียน ตามมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่ใช้เป็นเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน

- กระบวนการประเมินผลจะทำความคู่กับกระบวนการเรียนการสอน
- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ตนเอง
- ใช้วิธีการประเมินจากสภาพจริง ใช้แฟ้มสะสมงาน การประเมินตนเองของผู้เรียน การบันทึก

จากผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น

- สถานศึกษาเป็นผู้ประเมินผลการเรียน ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการโรงเรียน

อรนุช ศรีสะอาด (2543 : 11-12) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยใช้เทคนิคในการสังเกต ซึ่งดูที่ความสมบูรณ์ของงาน กระบวนการ (ทำอะไร) และผลผลิต (ได้อะไร) เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกต มี 4 แบบ คือ

1. แบบภาพรวม (Global Impression) การสังเกตแบบนี้เป็นเทคนิคที่จำเป็นโดยการดูและบรรยายว่าท่านเห็นอะไร
2. แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured) ประกอบด้วย คำถามแบบปลายเปิดที่พิจารณาถึงความก้าวหน้า และประเด็นของงาน
3. แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Schedules) เป็นการประมาณค่าการปฏิบัติที่มีระดับหรือมากกว่าที่แสดงถึงระดับความรู้สึกในแต่ละส่วนของงานที่ประมาณได้จากนักเรียน
4. แบบตรวจสอบรายการ (Checklists) เป็นการกาเครื่องหมายที่แสดงถึงการที่นักเรียนทำหรือไม่ทำในลักษณะต่าง ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ค : 24-25) ได้กล่าวการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ว่า สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน โดยจากการวัดและประเมินผลทั้งในระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

นัตยา ปิณฑานนท์ และคณะ (2542 : 220 - 221) ได้กล่าวหลักการของระบบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

หลักการที่ 1 จุดประสงค์หลักของการประเมิน คือปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนระบบการประเมิน คือการประเมินในชั้นเรียน โดยใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ โครงงานและภาระงาน การทดสอบผลปฏิบัติและนิทรรศการ แถบบันทึกเสียง และแถบบันทึกภาพการทดลอง แฟ้มสะสมงาน และบันทึกประจำวัน

หลักการที่ 2 การประเมินเพื่อจุดประสงค์อื่น ๆ เป็นการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน นอกจากจะใช้ในการรายงานและรับรองการเรียนรู้ของนักเรียนแล้ว ระบบการประเมินยังให้ข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและตรวจสอบความรับผิดชอบที่โรงเรียนมีผลต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียน

หลักการที่ 3 ระบบการประเมินยุติธรรมสำหรับนักเรียนทุกคน ระบบการประเมินซึ่งมีเครื่องมือ นโยบาย การวางแผนปฏิบัติและการนำไปใช้จะต้องยุติธรรมสำหรับนักเรียนทุกคน

หลักการที่ 4 ความร่วมมือในกลุ่มวิชาชีพ และการสนับสนุนการประเมินที่มีคุณภาพสูง ต้องอาศัยนักการศึกษาที่มีความรู้และยุติธรรม เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องจุดประสงค์ต่างๆ ในการประเมินใช้วิธีการประเมินต่างๆ ตามความเหมาะสม ร่วมมือกันทำงาน และพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

หลักการที่ 5 ชุมชนเข้าร่วมในการพัฒนาการประเมิน ควรได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน นักเรียน นักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในการมีส่วนร่วมอภิปรายจุดประสงค์และวิธีประเมิน

หลักการที่ 6 การสื่อสารเกี่ยวกับการประเมินจะต้องทำอย่างสม่ำเสมอ และชัดเจน ต้องสื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ให้ทราบเกี่ยวกับจุดประสงค์ วิธีการและผลของการประเมิน

หลักการที่ 7 ระบบการประเมินจะต้องได้รับการทบทวน และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นหลักประกันว่าระบบการประเมินเป็นผลดีต่อการศึกษาของนักเรียนทุกคน

ตู้ จงรักษ์ (2543 : 10-12) ได้สรุปขั้นตอนของกระบวนการวัดและประเมินผล ดังนี้

1) ขั้นวางแผน ประกอบด้วย กำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอน กำหนดสิ่งที่จะวัด จะช่วยสร้างเครื่องมือได้อย่างเที่ยงตรง กำหนดเครื่องมือต้องเลือกเครื่องมือให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

2) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3) ขั้นตอนการสอบวัด

4) ขั้นตรวจให้คะแนนและใช้ผลการวัด

5) ขั้นตอนการประเมิน

6) ขั้นตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

7) ขั้นปรับปรุงเครื่องมือ

เป้าหมายสำคัญของการประเมินการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ เพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยการนำผลการประเมินผลไปปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนโดยตรง

จากแนวคิดข้างต้น พอสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลทางการศึกษา หมายถึง ความสามารถของครูที่ใช้พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพื่อแสดงถึงการพัฒนาความก้าวหน้า และความสำเร็จของการพัฒนา

คุณภาพผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์และกระบวนการในการวัดและประเมินผล ตั้งแต่ การออกแบบ สร้างเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และการนำเครื่องมือไปใช้ โดยมีการประเมินสภาพจริง และใช้วิธีการวัดผลที่หลากหลาย

5. สถานภาพของครู

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา สถานภาพของครู เกี่ยวกับระดับช่วงชั้นที่สอน ประสบการณ์การสอน และสาขาวิชาที่สอน โดยศึกษาและวิเคราะห์จากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

5.1 ระดับช่วงชั้นที่สอน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 12) ได้กำหนด ระดับช่วงชั้นเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างการจัดหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตาม หลักการ จุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการจัดระดับช่วงชั้นต้องสอดคล้องกับพัฒนาการของ ผู้เรียนสอดคล้องกับ สิทธิชัย จันทานนท์ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเซนต์ไมเกิ้ล พบว่า ครูที่ทำการสอนในช่วงชั้นต่างกัน มีการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และความคิดของ อรุณฯ กันลินธิ์ (2542 : 88) กล่าวว่า โรงเรียนต้องจัดระบบการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่เพิ่มขึ้นตามชั้นปีที่นักเรียนกำลังศึกษา

5.2 ประสบการณ์ในการสอน

การศึกษาวิจัยของ กษมา แพร่ภิญโญ (2546 : 91 – 92) ได้ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับ วิธีการในการพัฒนาทางวิชาการของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนทวารวดี สังกัด การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการใน การพัฒนาทางวิชาการแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 30 ปีขึ้นไป มีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมและรายด้าน โดยวิธีการ ฝึกอบรม และโดยกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยวิธีการพัฒนาโดย กระบวนการบริหาร แตกต่างกับข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 20 -30 ปีและข้าราชการครู ที่มีประสบการณ์มากกว่า 30 ปี มีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการ ด้านวัดและ ประเมินผลผู้เรียน โดยกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยวิธีการพัฒนาโดยการ ส่งไปศึกษาต่อ แตกต่างกับข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การสอน น้อยกว่า 20 ปี อาจเป็นเพราะ ประสบการณ์การสอนเดิมไม่เพียงพอ สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลง จึงต้องปรับการเรียน การสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ทันยุคสมัย สอดคล้องกับงานวิจัย พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความต้องการพัฒนานุเคราะห์โดยภาพรวม แตกต่างกัน (โฉมยง ชมภูคำ .2541 ; อ้างอิงจากอนันต์ ขันทราช 2535 : บทคัดย่อ ; อุณศรี อยู่อ่อน . 2542

5.3 สาขาวิชาที่สอน

การศึกษาวิจัยของ สุพจน์ เต็มแย้ม (2541 : 138) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ การพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครู 3 ด้าน คือ สมรรถภาพด้านความรู้ สมรรถภาพด้านทักษะ สมรรถภาพด้านคุณลักษณะและทัศนคติ ของครูที่มีสาขาวิชาที่ปฏิบัติการสอนต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีสาขาวิชาที่ปฏิบัติการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครูโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายงานการสอนให้ครูผู้สอน สาขาวิชาที่สอน ไม่ตรงกับวุฒิที่ครูผู้นั้นสำเร็จการศึกษามาจากสถาบันการศึกษา เพียงแต่ได้รับการอบรมดูงานหรือการเข้าร่วมประชุมสัมมนา ทั้งนี้เนื่องจากบางโรงเรียนขาดครูในบางสาขาวิชา หรือเปิดสาขาวิชาใหม่ เช่นสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ผู้บริหารก็จะให้ครูผู้สนใจในวิชานั้นๆ ไปฝึกอบรม ดูงานและกลับมาปฏิบัติการสอน ซึ่งระยะเวลาอบรม ศึกษาดูงานนั้นไม่เพียงพอที่จะให้เกิดความลึกซึ้งในสาขาวิชานั้น จึงทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างครูผู้สอนสาขาวิชาที่ปฏิบัติการสอนตรงตามวุฒิ กับสาขาวิชาที่สอนไม่ตรงตามวุฒิ ทั้ง 3 ด้าน คือ สมรรถภาพด้านความรู้ สมรรถภาพด้านทักษะ สมรรถภาพด้านคุณลักษณะและทัศนคติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมวิชาการ (2539 : 99) เรื่องการศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดที่มีผลการประเมินสูง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอน คือ สาขาวิชาที่ปฏิบัติการสอนต่างกัน ครูผู้สอนที่สอนไม่ตรงตามวุฒิและตรงตามวุฒิแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ค่าสถิติระดับ .01 ซึ่งในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีจำนวนครูไม่เพียงพออยู่แล้ว ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องให้ครูที่ไม่ตรงตามวุฒิได้มาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาที่ขาดแคลน

สรุปว่า สถานภาพของครูผู้สอนในด้านช่วงชั้นที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และสาขาวิชาที่สอน มีความเกี่ยวข้อง และมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพครูควบคู่กันไปด้วย

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

พรทิพย์ ทองอรุณ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครู และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูข้อ 1 ว่า ครูปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อ 3 และ 7 เห็นว่าครูปฏิบัติมากที่สุด นอกนั้นพบว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ข้อ 1 ว่า ครูปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย นอกนั้นพบว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ข้อ 3 และ ข้อ 7 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น นอกนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ไวยยันต์ ไชยถาวร (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอมะนังน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาทุกด้าน โดยแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้ ด้านจุดมุ่งหมายของการพัฒนา มีความต้องการมากที่สุด เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นคนทันสมัย ทันท่วงทีเหตุการณ์ เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะการปฏิบัติงาน และให้สังคมเห็นว่าครูมีการพัฒนาตลอดเวลา ด้านความรู้และเนื้อหาของการพัฒนา มีความต้องการความรู้มากเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การใช้ห้องปฏิบัติการต่างๆ หลักสูตรการเรียนการสอนและการคิด การสอนแบบต่างๆ ด้านกิจกรรมของการพัฒนามีความต้องการมาก เกี่ยวกับการส่งเสริมแหล่งค้นคว้า การศึกษาดูงาน หรือ ทัศนศึกษา การฝึกอบรม การประชุมเชิงวิชาการ ส่วนด้านการติดตามผลการพัฒนาต้องการมาก ในการประเมินโดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและแฟ้มสะสมผลงาน

งามพัทตร์ เจริญไวย (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารเทศบาล ผู้บริหารโรงเรียนและพนักงานครูเทศบาล มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ เมื่อแยกตามสภาพ พบว่า

1. พนักงานครูเทศบาล มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และด้านการแสวงหาความรู้ การใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

2. ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

3. พนักงานครูเทศบาล มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

อำนวย วราหะ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของครูพลศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาวิชาชีพระหว่าง ครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูพลศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเกษตรกรรม และกองการศึกษาอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 250 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที่ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของครูพลศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ความต้องการการพัฒนาวิชาชีพระหว่างครูพลศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกองต่างๆ ในกรมอาชีวศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

กัลยา คงศรีวิสัย (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูพลศึกษาจำนวน 454 คน ได้แบบสอบถามคืนมา จำนวน 390 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.90 โดยจำแนกเป็นผู้บริหาร 154 คน ซึ่งได้มาจากการเจาะจงเลือก และครูพลศึกษา 236 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า 4 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง 11 มาตรฐาน จำนวน 55 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรง .99 และค่าความเชื่อมั่น .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและครูพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารและครูพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในมาตรฐานที่ 1 , 4 , 8 , 9 , 10 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

มุกเฮอจีและซิงส์ (Mukherjee ; & Singh. 1993 : Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วิธีพัฒนาครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรณีศึกษา การเรียนรู้จากประสบการณ์พบว่า สิ่งที่ครูควรจะต้องพัฒนา ต้องได้รับการท้าทายในสาขาวิชาของตนเอง หลักการและแนวทางการพัฒนาครู ต้องพิจารณาจากความต้องการพิเศษที่จะพัฒนา ซึ่งพิจารณาปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ธรรมชาติและกรอบการพัฒนาครู นโยบาย การพัฒนานโยบายและการจัดตั้งองค์กรพัฒนาครู โครงสร้างและการจัดองค์การเงินทุน กลไกการส่งเสริม และการช่วยเหลือสนับสนุนอื่นๆ

โอ'แบนนอน (O'Bannon. 1993 : Abstract) ได้ทำการศึกษารายกรณีของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐมอนทานา เรื่องการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาในการพัฒนาครูมืออาชีพ คือโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดครูที่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน มีความแตกต่างระหว่างหมวดวิชา บรรยากาศในโรงเรียนไม่สนับสนุนการพัฒนาตนเอง เช่น มีความขัดแย้งกันระหว่างครูด้วยกันเอง หรือครูกับผู้บริหารโรงเรียน นโยบายและวัฒนธรรมบางอย่างไม่เอื้อต่อการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

โดเฮตี (Doherty. 1998 : 128) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูชาวบอสตัน ในโปรแกรมโรงเรียนเพื่อการอาชีพ พบว่า ลักษณะสำคัญของการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาโรงเรียนต้องมีการหลอมรวมและประสานกันระหว่างงานวิชาการ และการพัฒนาอาชีพ ครูจะไม่ประสบผลสำเร็จจากการเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าไม่พัฒนาวิชาชีพอย่างพอเพียงและเหมาะสม ครูส่วนใหญ่ในบอสตันยังมีความวิตกกังวลในการพัฒนาวิชาชีพที่จำกัดเฉพาะกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนดขึ้น ครูแสดงออกถึงความต้องการที่หลากหลายในกิจกรรมการพัฒนาตามความสนใจของตนเอง

กรูเทนเบเลอร์ (Grootenboer. 2005 : online) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาตนเองของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ สรุปผลการพัฒนาตนเองของผู้เชี่ยวชาญให้ประสบผลสำเร็จ เป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายยอมรับ โดยการเอาใจใส่ดูแลนักเรียน และสิ่งที่ประสบผลคือการนิเทศ การสังเกตกันและกัน ปรีกษาจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ การวิเคราะห์หาจุดอ่อนจุดแข็งของผู้มีส่วนร่วม กระบวนการพัฒนาตนเองของผู้เชี่ยวชาญ ต้องแสดงกลยุทธ์และประกาศให้คนส่วนใหญ่ดำเนินการต่อเป็น การปรับปรุงพัฒนา อันจะก่อกำเนิดความรู้และความชำนาญในวงการศึกษา และการสอนแก้ปัญหาจากข้อมูลที่ค้นพบด้วยตนเอง

สรุป จากงานวิจัยต่างๆ ทั้งที่เป็นงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ พบว่าการพัฒนาวิชาชีพครู มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในตัวครูแต่ละคนตามความต้องการ ซึ่งจะทำให้ครูมีคุณภาพ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลให้เกิดคุณภาพทางการเรียนรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง และการที่ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพครูไปได้ด้วยดีนั้น ต้องได้รับการสนับสนุนและได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่กำหนด ซึ่งจะทำให้ครูเกิดความมั่นใจ และปฏิบัติหน้าที่การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกเป็น ครูที่ทำการสอนในระดับปฐมวัย จำนวน 21 คน ช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 26 คน ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 29 คน และช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 20 คน รวมจำนวนประชากร 96 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2550 โดยเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี และ มอร์แกน (Krejcie ; & Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน

3. จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพียบสัดส่วนได้กลุ่มตัวอย่างระดับ ปฐมวัยจำนวน 17 คน ช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 22 คน ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 24 คน และช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 17 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ได้ 80 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ระดับ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ปฐมวัย	21	17
ช่วงชั้นที่ 1	26	22
ช่วงชั้นที่ 2	29	24
ช่วงชั้นที่ 3	20	17
รวม	96	80

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับ มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกเป็นระดับช่วงชั้นที่สอน ประสบการณ์การสอน และสาขาวิชาที่สอน ลักษณะของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ใน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา ลักษณะข้อคำถามของแบบสอบถามมีลักษณะเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาตำรา บทความ วารสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับ มาตรฐานความรู้ของครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวิจัยทางการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมและตรงตามเนื้อหาของเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหลักการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของยุทธ ไกรวรรณ (2545 : 141 – 143) และสร้างแบบสอบถามขึ้นโดยข้อคำถามได้พัฒนามาจากแนวคำถามของ อำนวย วรหะ (2542 : 84 – 93) กษมา แพทย์บุญ (2546 : 105 – 108) สุปราณี จินดา (2549 : 139 – 142) และ เอนก ธรรมนิธ (2549 : 101 – 105) แล้วนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความถูกต้อง เหมาะสม ครอบคลุมตามขอบเขตเนื้อหา นิยามศัพท์ที่ศึกษาและการใช้ภาษาในแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำแบบสอบถามไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามในแต่ละข้อเพื่อเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC .60 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามมีทั้งหมด 50 ข้อ เมื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องแล้วปรากฏว่าเกิน 0.6 จำนวน 48 ข้อ ต่ำกว่า 0.6 จำนวน 2 ข้อ ตัดข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 0.6 ออก และได้แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 48 ข้อ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3.2 ร.ต.อ. หญิง ดร.ปานจักษ์ เหล่ารัตนวรพงษ์	คณะกรรมการบริหารหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
3.3 บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ	ประธานกลุ่มโรงเรียนคาทอลิก
สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
3.4 นายสุพรรณ สุวิชากร	ครูใหญ่โรงเรียนคริสตสงเคราะห์
อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก
3.5 นายสมศักดิ์ ปาไพโร	ศึกษานิเทศก์ สพท.นครนายก
กลุ่มงานวัดผลและประเมินผลการศึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ภายใต้การควบคุมของ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียนดาราจรัส จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach. 1984 : 169) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ไปจัดทำชุดแบบสอบถามฉบับจริงและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จากครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวน 80 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึง ผู้รับใบอนุญาต / ผู้จัดการ / ครูใหญ่ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยและของตนเอง เสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้แก่ กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมกับนัดหมายวัน เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 74 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.50

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาจัดกระทำดังนี้
 - 1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด และคัดแบบสอบถามฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก
 - 1.2 ลงรหัสหมายเลขแบบสอบถามแต่ละฉบับ ตามระดับช่วงชั้นที่สอน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
 - 1.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสหมายเลขแล้วทั้งหมด ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์และสถิติ คำนวณค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - 2.1 แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครู ระดับช่วงชั้นที่สอน ประสบการณ์ในการสอน สาขาวิชาที่สอน โดยการคำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 แบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ใน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมรายด้านและรายข้อ ซึ่งเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง และในการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของประคอง กรรณสูตร (2538 : 13) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.50 – 5.00	หมายถึง	มาตรฐานความรู้ของครู อยู่ในระดับ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.49	หมายถึง	มาตรฐานความรู้ของครู อยู่ในระดับ มาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	หมายถึง	มาตรฐานความรู้ของครู อยู่ในระดับ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	หมายถึง	มาตรฐานความรู้ของครู อยู่ในระดับ น้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.49	หมายถึง	มาตรฐานความรู้ของครู อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2.3 เปรียบเทียบมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้ ระดับช่วงชั้นที่สอน และประสบการณ์ในการสอน วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One- Way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่าง ทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's test) ส่วนสาขาวิชาที่สอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทีเทส (t - test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าสถิติพื้นฐานประกอบด้วย

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 2 - 3 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA)

5. ในกรณีที่พบความแตกต่าง ทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)
6. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 4 ใช้สถิติทีเทสท์ (t – test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียน
คริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ
ตรงกันในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงขอกำหนดสัญลักษณ์ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากการแจกแจงแบบ t
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากการแจกแจงแบบ F
df	แทน	ค่าระดับขั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์
จำแนกตามตัวแปร ระดับช่วงชั้นที่สอน ประสิทธิภาพในการสอน และสาขาวิชาที่สอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลพื้นฐานของครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาจำนวน และร้อยละ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และสาขาวิชาที่สอน

ข้อมูลพื้นฐานของครู	จำนวน (n = 74)	ร้อยละ
1. ระดับช่วงชั้นการสอน		
ปฐมวัย	16	21.60
ช่วงชั้นที่ 1	20	27.00
ช่วงชั้นที่ 2	22	29.80
ช่วงชั้นที่ 3	16	21.60
รวม	74	100.00
2. ประสบการณ์ในการสอน		
น้อยกว่า 5 ปี	18	24.30
ตั้งแต่ 5 – 10 ปี	33	44.60
มากกว่า 10 ปี	23	31.10
รวม	74	100.00
3. สาขาวิชาที่สอน		
ตรงตามวุฒิ	48	64.90
ไม่ตรงตามวุฒิ	26	35.10
รวม	74	100.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 แสดงว่าครูในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 74 คน ครูส่วนใหญ่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 29.80 รองลงมาคือครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 ครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 และปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 27.00 และ 21.60 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนพบว่า ส่วนใหญ่ครูมีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.60 รองลงมาคือ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.10 และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.30 ตามลำดับ

สำหรับการพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชาที่สอนพบว่า ครูส่วนใหญ่สอนตรงตามวุฒิ คิดเป็นร้อยละ 64.90 และครูที่สอนไม่ตรงตามวุฒิ มีเพียงร้อยละ 35.10 เท่านั้น

ตอนที่ 2 มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา และการวัดและประเมินผลการศึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยรวมและเป็นรายด้าน

มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู	ระดับความรู้ / ความสามารถ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาหลักสูตร	3.83	.45	มาก
2. การจัดการเรียนรู้	3.95	.44	มาก
3. การวิจัยทางการศึกษา	3.52	.56	มาก
4. การวัดและประเมินผลการศึกษา	3.94	.48	มาก
รวม	3.81	.39	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 แสดงว่า มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยรวมมีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .44) รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .48) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .45) และด้านการวิจัยทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .56) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียน
คริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ

การพัฒนาหลักสูตร	ระดับความรู้ / ความสามารถ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาไทย	3.74	.59	มาก
2. ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีหลักสูตร	3.78	.57	มาก
3. ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานช่วงชั้นของหลักสูตร	3.75	.63	มาก
4. ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.72	.66	มาก
5. ความรู้เกี่ยวกับการจัดสาระหลักสูตรที่ตอบสนอง ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	3.70	.69	มาก
6. ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร	3.90	.76	มาก
7. ความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น	3.72	.70	มาก
8. ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องและสัมพันธ์กับสาระเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตร	4.10	.69	มาก
9. ความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้เนื้อหา ครอบคลุม เชื่อมโยงกับ มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด	4.05	.65	มาก
10. ความสามารถในการประเมินหลักสูตรทั้งก่อนและหลัง การใช้หลักสูตร	3.95	.65	มาก
11. ความสามารถในการนำข้อมูลจากการประเมินหลักสูตรมา ใช้พัฒนาหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น	3.86	.58	มาก
12. ความสามารถในการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตร	3.63	.65	มาก
รวม	3.83	.45	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 แสดงว่าครูในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับสาระเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตร ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .69) ความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้โดยให้เนื้อหาครอบคลุมเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .65) และความสามารถในการประเมินหลักสูตรทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .65)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกเป็นรายข้อ

การจัดการเรียนรู้	ระดับความรู้ / ความสามารถ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน	3.90	.55	มาก
2. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการจัดการเรียนรู้	3.94	.54	มาก
3. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.12	.52	มาก
4. ความรู้ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	3.97	.59	มาก
5. ความรู้ในการเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อ อุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.86	.62	มาก
6. ความสามารถในการนำสาระเนื้อหาในหลักสูตร มาจัดทำแผนการสอนรายปี / รายภาค	4.10	.65	มาก
7. ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.13	.58	มาก
8. ความสามารถในการใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย	4.06	.68	มาก
9. ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	4.00	.61	มาก
10. ความสามารถในการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.71	.67	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

11. ความสามารถในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.90	.64	มาก
12. ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน	3.87	.68	มาก
13. ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.94	.54	มาก
14. ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากธรรมชาติ	3.85	.67	มาก
15. ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	3.86	.72	มาก
รวม	3.95	.44	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 5 แสดงว่าครูในโรงเรียนคริสต์สงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = .58) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .52) และความสามารถในการนำสาระเนื้อหาในหลักสูตร มาจัดทำแผนการสอน รายปี / รายภาค ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .65)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียน
คริสตสงเคราะห์ อำเภอดงคราย จังหวัดนครนายก ด้านการวิจัยทางการศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ

การวิจัยทางการศึกษา	ระดับความรู้ / ความสามารถ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน	3.52	.68	มาก
2. ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน	3.58	.77	มาก
3. ความรู้เกี่ยวกับสถิติเพื่อการวิจัย	3.41	.64	ปานกลาง
4. ความสามารถในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หรือพัฒนาผู้เรียน	3.56	.74	มาก
5. ความสามารถในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ	3.52	.57	มาก
6. ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการปฏิบัติ ตามกระบวนการวิจัย	3.44	.72	ปานกลาง
7. ความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน	3.54	.66	มาก
8. ความสามารถในการนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียน ของตนเองหรือพัฒนาผู้เรียน	3.60	.67	มาก
9. ความสามารถในการค้นคว้า ศึกษางานวิจัยเพิ่มเติมเพื่อ การพัฒนาตนเองหรือพัฒนาผู้เรียน	3.51	.70	มาก
รวม	3.52	.56	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 6 แสดงว่าครูในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอดงคราย จังหวัดนครนายก มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านการวิจัยทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนของตนเองหรือพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = .67) ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = .77) ความสามารถในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนหรือพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .74) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงตามลำดับคือ ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัย ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = .72) และความรู้เกี่ยวกับสถิติเพื่อการวิจัย ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = .64)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู
โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ

การวัดและประเมินผลการศึกษา	ระดับความรู้ / ความสามารถ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความรู้เกี่ยวกับหลักการ เทคนิค การวัดและประเมินผลทางการศึกษา	3.54	.66	มาก
2. ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน	3.60	.67	มาก
3. ความรู้เกี่ยวกับการสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลผู้เรียน	3.51	.70	มาก
4. ความรู้เกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง	3.82	.60	มาก
5. ความสามารถในการวางแผน กำหนดสัดส่วนคะแนนในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน	3.89	.65	มาก
6. ความสามารถในการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้	4.00	.66	มาก
7. ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลผู้เรียน	4.01	.56	มาก
8. ความสามารถในการวิเคราะห์ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียน	3.91	.61	มาก
9. ความสามารถในการนำเครื่องมือวัดผลไปใช้ประเมินคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	3.93	.55	มาก
10. ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการวัดผลที่หลากหลาย	3.97	.57	มาก
11. ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง	3.75	.71	มาก
12. ความสามารถในการนำผลจากการประเมิน ไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน	3.97	.61	มาก
รวม	3.94	.48	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 7 แสดงว่าครูในโรงเรียนคริสต์สงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .56) ความสามารถในการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .66) ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการวัดผลที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .57) และความสามารถในการนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .61)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์
จำแนกตามตัวแปร ระดับช่วงชั้นที่สอน ประสิทธิภาพในการสอน และสาขาวิชาที่สอน ดังแสดงผล
การวิเคราะห์ในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียน
คริสตสงเคราะห์ ในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน

มาตรฐานความรู้ วิชาชีพครู	ระดับช่วงชั้นที่สอน											
	ปฐมวัย			ช่วงชั้นที่ 1			ช่วงชั้นที่ 2			ช่วงชั้นที่ 3		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนา หลักสูตร	3.53	.55	มาก	3.98	.36	มาก	3.78	.36	มาก	3.99	.46	มาก
2. ด้านการจัดการ เรียนรู้	3.72	.52	มาก	4.09	.43	มาก	3.93	.31	มาก	4.02	.46	มาก
3. ด้านการวิจัยทาง การศึกษา	3.18	.53	ปาน กลาง	3.69	.55	มาก	3.53	.46	มาก	3.64	.63	มาก
4. ด้านการวัดและ ประเมินผล การศึกษา	3.35	.27	ปาน กลาง	4.22	.43	มาก	3.92	.23	มาก	4.20	.47	มาก
	3.45	.37	ปาน กลาง	4.00	.36	มาก	3.79	.18	มาก	3.96	.45	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 8 แสดงว่าครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูทั้ง 4 ด้าน โดยรวมในระดับช่วงชั้นที่ 1 , 2 , 3 อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ระดับปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาตามระดับช่วงชั้นที่สอน ได้ผลดังนี้

1.ครูที่สอนในระดับปฐมวัย มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.45, S.D. = .37) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.72, S.D. = .52) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}$ = 3.53 , S.D.= .55) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.35, S.D. = .27) และด้านการวิจัยทางการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.18, S.D. = .53) ตามลำดับ

2. ครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .36) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .43) ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = .43) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .36) และด้านการวิจัยทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = .55) ตามลำดับ

3. ครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .18) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .31) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .23) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .36) และด้านการวิจัยทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .46) ตามลำดับ

4. ครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .45) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .47) ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .46) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .46) และด้านการวิจัยทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = .63) ตามลำดับ

ตาราง 9 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู
โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครนายก โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับ
ช่วงชั้นที่สอน

มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	2.398	.799	4.297*
	ภายในกลุ่ม	70	13.019	.186	
	รวม	73			
2. การจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	1.324	.441	2.354
	ภายในกลุ่ม	70	13.125	.187	
	รวม	228			
3. การวิจัยทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	2.631	.877	2.947*
	ภายในกลุ่ม	70	20.833	.298	
	รวม	73			
4. การวัดและประเมินผล การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	8.182	2.727	20.453*
	ภายในกลุ่ม	70	9.334	.133	
	รวม	73			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.197	1.066	8.832*
	ภายในกลุ่ม	70	8.445	.121	
	รวม	73	11.642		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 9 แสดงว่า ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครนายก ที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ต่างกัน มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกันสำหรับด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัยทางการศึกษาและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ต่างกันโดยรวมและรายด้าน โดยเฉพาะด้านการพัฒนาหลักสูตร การวิจัยทางการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) ได้ผลการทดสอบ ดังตาราง 10 – 12 ดังนี้

ตาราง 10 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู
ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน

ช่วงชั้น	$\bar{X}$	ปฐมวัย	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3
ปฐมวัย	3.53	-			*
ช่วงชั้นที่ 1	3.98		-		
ช่วงชั้นที่ 2	3.78			-	
ช่วงชั้นที่ 3	3.99				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 10 แสดงว่า ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่สอนในระดับปฐมวัย และครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการพัฒนาหลักสูตรมากกว่าครูที่สอนในระดับปฐมวัย

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู
ด้านการวิจัยทางการศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน

ช่วงชั้น	$\bar{X}$	ปฐมวัย	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3
ปฐมวัย	3.18	-	*		
ช่วงชั้นที่ 1	3.69		-		
ช่วงชั้นที่ 2	3.53			-	
ช่วงชั้นที่ 3	3.64				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 11 แสดงว่า ครูโรงเรียนคริสตสสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่สอนในระดับปฐมวัย และครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านการวิจัยทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการวิจัยทางการศึกษามากกว่าครูที่สอนในระดับปฐมวัย

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู
ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน

ช่วงชั้น	$\bar{X}$	ปฐมวัย	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3
ปฐมวัย	3.35	-	*		
ช่วงชั้นที่ 1	4.22		-		
ช่วงชั้นที่ 2	3.92			-	
ช่วงชั้นที่ 3	4.20				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 12 แสดงว่า ครูโรงเรียนคริสต์สงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่สอนในระดับปฐมวัย และครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการวัดและประเมินผลศึกษามากกว่าครูที่สอนในระดับปฐมวัย

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียน
คริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ในแต่ละด้าน จำแนกตามประสบการณ์
ในการสอน

มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู	ประสบการณ์ในการสอน								
	น้อยกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			มากกว่า 10 ปี		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนา หลักสูตร	3.65	.38	มาก	3.89	.50	มาก	3.87	.42	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.73	.38	มาก	4.03	.47	มาก	4.00	.39	มาก
3. ด้านการวิจัยทาง การศึกษา	3.39	.53	ปาน กลาง	3.55	.61	มาก	3.58	.53	มาก
4. ด้านการวัดและ ประเมินผลการศึกษา	3.79	.48	มาก	4.04	.53	มาก	3.91	.39	มาก
รวม	3.64	.39	มาก	3.88	.42	มาก	3.84	.34	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 13 แสดงว่าครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัด
นครนายก มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตาม
ประสบการณ์ในการสอนได้ผลดังนี้

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูโดยรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = .39) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน
ยกเว้น ด้านการวิจัยทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้
ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .48) ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.73$,
S.D. = .38) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = .38) และด้านการวิจัยทางการศึกษา
($\bar{X} = 3.39$, S.D. = .53) ตามลำดับ

2. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 – 10 ปี มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .42) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = .53) ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .47) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .50) และด้านการวิจัยทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = .61) ตามลำดับ

3. ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = .34) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียง ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .39) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .39) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = .42) และด้านการวิจัยทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = .53) ตามลำดับ

ตาราง 14 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู
โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการสอน

มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	.721	.361	1.743
	ภายในกลุ่ม	71	14.695	.207	
	รวม	73	15.416		
2. การจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.151	.575	3.073
	ภายในกลุ่ม	71	13.298	.187	
	รวม	73	14.449		
3. การวิจัยทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.424	.212	.653
	ภายในกลุ่ม	71	23.041	.325	
	รวม	73	23.464		
4. การวัดและประเมินการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.775	.387	1.642
	ภายในกลุ่ม	71	16.741	.236	
	รวม	73	17.515		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.693	.347	2.2491
	ภายในกลุ่ม	71	10.948	.154	
	รวม	73	11.642		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 14 แสดงว่า ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์
จังหวัดนครนายก ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูโดยรวมและรายด้าน
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู
โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม
สาขาวิชาที่สอน

มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู	สาขาวิชาที่สอน						t
	ตรงตามวุฒิ			ไม่ตรงตามวุฒิ			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.92	.40	มาก	3.66	.50	มาก	2.28
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.02	.43	มาก	3.81	.43	มาก	1.94
3. ด้านการวิจัยทาง การศึกษา	3.52	.55	มาก	3.52	.59	มาก	- .001
4. ด้านการวัดและประเมิน การศึกษา	3.98	.49	มาก	3.87	.47	มาก	.94
รวม	3.86	.47	มาก	3.72	.50	มาก	1.48

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 15 แสดงว่าครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัด
นครนายก ที่สอนในสาขาวิชาต่างกัน มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน ประสิทธิภาพในการสอน และสาขาวิชาที่สอน

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

1. มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
2. มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน มีความแตกต่างกัน
3. มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามประสิทธิภาพในการสอน มีความแตกต่างกัน
4. มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยมีดังนี้

1. ประชากรที่จะศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวน 96 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2550 โดยเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie ; & Morgan. 1970 : 608) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน

3. จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เทียบสัดส่วนได้กลุ่มตัวอย่างระดับปฐมวัยจำนวน 17 คน ช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 22 คน ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 24 คน และช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 17 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ได้ 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามมีจำนวน 48 ข้อ เพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกเป็นระดับช่วงชั้นที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และสาขาวิชาที่สอน ลักษณะของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ใน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา ลักษณะข้อคำถามของแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale)

โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำแบบสอบถามไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาและคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาเห็นชอบเมื่อปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียนดาราจรัส จังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้รับใบอนุญาต / ผู้จัดการ / ครูใหญ่ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ให้บุคลากรครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากรครูในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน จากนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 76 ฉบับ แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนมามีความสมบูรณ์จำนวน 74 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.50 จากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีเทสต์ (t – test) ทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's test)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน 4 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการวิจัยทางการศึกษา ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตาม ระดับช่วงชั้นที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และสาขาวิชาที่สอน สรุปได้ดังนี้

2.1 ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่สอนในระดับช่วงชั้นต่างกัน มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัยทางการศึกษาและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคู่ที่แตกต่างกัน คือ

2.1.1 ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่สอนในระดับปฐมวัย และครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านการพัฒนาหลักสูตรมากกว่าครูที่สอนในระดับปฐมวัย

2.1.2 ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่สอนในระดับปฐมวัย และครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านการวิจัยทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการวิจัยทางการศึกษามากกว่าครูที่สอนในระดับปฐมวัย

2.1.3 ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่สอนในระดับปฐมวัย และครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านการวัดและประเมินผลการศึกษามากกว่าครูที่สอนในระดับปฐมวัย

2.2 ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่สอนในสาขาวิชาต่างกัน มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลของการวิจัยมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย แยกตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูในภาพรวมและในรายด้านดังนี้

1. ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่ตรงกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่า ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูใน 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์พัฒนาคุณภาพด้านทรัพยากรมนุษย์ได้แก่ บุคลากรครู และผู้บริหารให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ (แผนกลยุทธ์โรงเรียนคริสตสงเคราะห์. 2549 : 8 – 9) เพื่อการพัฒนาบุคลากรครูให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานในความรับผิดชอบให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และใช้ความรู้ความสามารถที่ได้รับมาพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณภาพ มีความสามารถพร้อมที่จะดำรงอยู่ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งจัดได้ว่าเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร หรือยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรครูมีมาตรฐานวิชาชีพเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง และสอดคล้องกับ สุปรานี จินดา (2549 : 124) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองด้านมาตรฐานความรู้ ตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก อยู่ในระดับมาก โดยผลการศึกษาเป็นเช่นนี้พอจะอภิปรายได้ที่ละด้าน ดังนี้

1.1.1 ครูในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีเป้าหมายกลยุทธ์ กำหนดให้มีแผนงานการ สร้างพัฒนาหลักสูตร และมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยมุ่งเน้นวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (แผนกลยุทธ์โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ 2549 : 9 – 10) ซึ่งสอดคล้องกับ อเนก ธรรมนิต (2549 : 60) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี พบว่า การพัฒนาทางวิชาการของครู ในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และสุปรานี จินดา (2549 : 124) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองด้านมาตรฐานความรู้ ตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก

1.1.2 ครูในโรงเรียนโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ามาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านอื่นๆ อาจเป็นเพราะโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีเป้าหมายกลยุทธ์กำหนดให้มีการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการและเน้น กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (แผนกลยุทธ์โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ 2549 : 9 – 10) ซึ่งสอดคล้องกับ อเนก ธรรมนิต (2549 : 60) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี พบว่า การพัฒนาทางวิชาการของครูในด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และสุปราณี จินดา (2549 : 124) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองด้านมาตรฐานความรู้ ตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

1.1.3 ครูในโรงเรียนโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการวิจัยทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ามาตรฐานความรู้วิชาชีพครูด้านอื่นๆ เนื่องจากครูในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ยังมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนไม่ชัดเจน และไม่สามารถทำวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ รายงานการประชุมของศูนย์วิชาการโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ประจำปีการศึกษา 2547 ที่ว่า ครูขาดการนิเทศติดตาม เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน (โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. 2547 : 9)

1.1.4 ครูในโรงเรียนโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก โรงเรียนคริสตสงเคราะห์มีเป้าหมายกลยุทธ์ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของฝ่ายหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาที่ว่า การวัดและประเมินผลผู้เรียนต้องดำเนินการควบคุมดูแล กระบวนการวัดผลประเมินผลให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน โดยมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจงานด้านวัดผล ซึ่งสอดคล้องคำกล่าวของ นาทยา ปิลันธนาพันธ์ และคณะ (2542 : 220 - 221) ที่กล่าวว่า การวัดและประเมินผลจะต้องทำอย่างสม่ำเสมอ ถูกต้อง และชัดเจน ต้องสื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ให้ทราบเกี่ยวกับจุดประสงค์ วิธีการ และผลการประเมิน เพื่อเป็นหลักประกันว่าระบบการประเมินเป็นผลดีต่อการศึกษาของนักเรียนทุกคน และสอดคล้องกับ อเนก ธรรมนิต (2549 : 60) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี พบว่า การพัฒนาทางวิชาการของครูในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ใน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา และการวัดและประเมินผลการศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน ประสิทธิภาพในการสอน และสาขาวิชาที่สอนปรากฏผลดังนี้

2.1 ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่สอนในระดับช่วงชั้นต่างกัน มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่กำหนดไว้ในข้อที่ 2 ที่ว่า มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ธนาภา หัวใจ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคาทอลิกในสังกัด สังฆมณฑลจันทบุรี พบว่า ครูที่ทำการสอนในช่วงชั้นที่ต่างกัน มีสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ได้กำหนดระดับช่วงชั้นเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้าง การจัดหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดมุ่งหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการจัดระดับช่วงชั้นต้องสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน แต่ไม่สอดคล้องกับ ศุภวรรณ หล้าผาสุข (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนในเครือสารสาสน์ พบว่า ครูที่มีระดับชั้นที่สอนต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ ไม่สอดคล้องกับ อรุณี เจริญจิตรกรรม (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ที่พบว่า ขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ที่มีระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอนต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่มีประสิทธิภาพในการสอน ต่างกัน มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีการกำหนด ให้มีแผนงานพัฒนาบุคลากรครูทุกระดับให้มีศักยภาพเท่าเทียมกัน โดยมีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรครู อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยการจัดอบรม นิเทศการสอน ศึกษาดูงาน เป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมุติฐานข้อ 3 ที่ว่า มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามประสิทธิภาพในการสอนมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ พุทท (สมจิต คงรักษา .2537 : 27 ; อ้างอิงจาก Foutz.1983 : 644 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีของประสบการณ์ ที่ทำการสอนและความต้องการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับตนเองของครู ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการสอนต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้า

และ จินดา ทับจีน (2546 : บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสมเกียรติ ศรีจันทร์ดี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมในการทำวิจัย ในชั้นเรียน ของอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่างกัน มีความพร้อมในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และศุภวรรณ หล้าผาสุข (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนในเครือสารสาสน์ พบว่า ครูที่มี ประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมไม่แตกต่างกัน และประมวล ศรีขวัญใจ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การจัดการความรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการจัดการความรู้โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่สอนในสาขาวิชาต่างกัน มีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ มีการกำหนด ให้มีแผนงานพัฒนาบุคลากรครูทุกระดับให้มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการ ดำเนินการพัฒนาบุคลากรครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยการจัดอบรมในโรงเรียน และส่งไปอบรมใน สาขาวิชาที่ปฏิบัติการสอนร่วมกับหน่วยงานภายนอก มีการนิเทศการสอน ศึกษาดูงาน เป็นต้น ซึ่งไม่ สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4 ที่ว่า มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน แตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับ อรรถนพ แสงแจ่ม (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภายหลังการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของนิสิตฝึกสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตฝึกสอนในสาขาวิชาเอกต่างกัน มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับ สุพจน์ เต็มแย้ม. (2541 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ การพัฒนา สมรรถภาพด้านการสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนที่มีสาขาวิชาที่ปฏิบัติการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพ ด้านการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะประกอบด้วย ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผล การศึกษา ซึ่งพบว่าโดยรวมมีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ จึงควรมีการวางแผนพัฒนาบุคลากรในเชิงรุก ให้สอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรครูทุกคนสามารถเข้ารับการประเมินใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาบุคลากรครูให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ได้มีโอกาสพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูในทุกด้านต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการวิจัยทางการศึกษา ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการภายในสถานศึกษา การจัดส่งครูเข้ารับการอบรมร่วมกับหน่วยงานภายนอก และมีการนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพของครูมีระดับการพัฒนามากขึ้น เกิดผลดีต่อการเรียนการสอนและเกิดประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก เท่านั้น ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ของครูในกลุ่มโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี และโรงเรียนอื่นๆ ที่เป็นของภาครัฐหรือเอกชน

2.2 ควรมีการศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครูในด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรครู และการพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก เพื่อให้ทราบว่ามีความต้องการพัฒนาทางด้านใดที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

2.3 ควรมีการศึกษามาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน ของครูในโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- _____. (2545ก). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2545ข). แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา ระยะที่ 9
พ.ศ. 2544 – 2549. หน้า 24 – 25. ชลบุรี : กองเลขาการ.
- _____. (2545ค). แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2545ง). การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ครูสภา
ลาดพร้าว.
- _____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545.
กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- เกษมา แพร่ภิญโญ. (2546). การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการ
ของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนทวารวดี สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กัลริกา หงษ์ศิริ. (2537). ความต้องการความช่วยเหลือของงานวิชาการของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12.
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- โกวิท ประวาลพฤษ์. (2540?). การพัฒนาคุณภาพครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพครู. หน้า 5-8
กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- คมสันต์ วิเชียรพนัส. (2545). ปัญหาการพัฒนาบุคลากรครูพลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- คำหมาน คนไค. (2544). 199 กระบวนท่าของครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สายธาร.

งามพัคตร์ เจริญไวย. (2542). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานเทศบาล
สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).

มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

จินดา ทับจีน. (2548). พฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

ชนาธิป พรกุล. (2544). แคทส์ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชมพูนุท ร่วมชาติ. (2548). การศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในทศวรรษหน้า
(พ.ศ. 2550 – 2559). ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชัยยันต์ ศรีสุข. (2540). การศึกษาความต้องการการพัฒนาทางด้านวิชาการของครู อาจารย์
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสงขลา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.

ชาญชัย อาจิณสมมาตร. (2545). สูดยอดเทคนิคคู่มืออาชีพ. กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.

ชาติชาย พงษ์ศิริ. (2549). การฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี.
ชลบุรี : กองเลขานุการ.

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2549). การวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ไชยันต์ ไชยถาวร. (2541). ความต้องการพัฒนาครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บริหารการศึกษา).
เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

ณรงค์ รอดพันธ์. (2542, กุมภาพันธ์ – มีนาคม). ครูกับการพัฒนาตนเอง. *ข้าราชการครู*. 19(3) :
37-39.

ณัฐกานต์ สัจจุรงค์เลิศ. (2544). สภาพและปัญหาทางการพัฒนาตนเองของครูแกนนำ โรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.

ดิเรก พรสีมา และคณะ. (2541). รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2540
การพัฒนาระบบวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- ตู้ จงรักษ์. (2543). กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนในโครงการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ธนาภา หัวใจ. (2547). สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน ตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคาทอลิกในสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- นวลจิตต์ ชาวเกียรติพงศ์ ; เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า ; และชัดเจน ไทยแท้. (2545). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- นฤมล บุณนิม. (2545 , มีนาคม). จากภูมิแห่งครูไทยสู่การพัฒนาครู. วิทยาจารย์. 100(12) : 18-20.
- นฤมล ปิ่นรอด. (2541). ความต้องการและการตอบสนองความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ". วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- นิราศ นิรันดร์. (2546 , มกราคม – มีนาคม). การพัฒนาครูกับความหวังของสังคม. วิทยาจารย์. 101(4) : 15-17.
- บัญชา แสนทวี. (2545). การวิจัยในชั้นเรียนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- บุญคำ รักษาศรี. (2546 , มกราคม – มีนาคม). คุณภาพครู.....คุณภาพการศึกษา. วิทยาจารย์. 101(4) : 18-24.
- ประคอง กรรณสูตร. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเทือง สังข์นาค. (2545). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคนครนายก. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประมวล์ ศรีขวัญใจ (2550). การจัดการความรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประวิต เอรารวรรณ์. (2542). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : ยูแพค.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

พรทิพย์ อรุณทอง. (2541). การศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน
วิชาชีพครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พวงทอง พุ่มอยู่. (2540?). ประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ศษ 163. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2544). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ : โอเอส พรินติ้ง เฮาส์.

ยุทธ ไกยวรรณ. (2545). พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

รุจิรี ภู่อารยะ. (2545). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.

รุ่ง แก้วแดง. (2543). ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์. (2547). แผนกลยุทธ์. นครนายก : สำนักงานบริหาร.

โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. (2549). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. ชลบุรี :
กองเลขานุการ.

_____. (2542). คู่มือครู รสจ. ชลบุรี : กองเลขานุการ.

_____. (2546). พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา. ชลบุรี : กองเลขานุการ.

_____. (2544). สารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี. ชลบุรี :
กองเลขานุการ.

วรัทต วัฒนันท์. (2545). คู่มือปฏิบัติการสร้างผลงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

วิญญา วิศาลาภรณ์. (2540). การวิจัยทางการศึกษา : หลักการและแนวทางการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
ต้นอ้อ แกรมมี่.

วาสนา ใจบุญ. (2548, ตุลาคม). การพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและระดับคุณภาพครู.
วารสารสายใย. 9(13) : 10 – 14.

วิจิตร ศรีสอาน. (2535). การพัฒนาวิชาชีพศึกษาศาสตร์และบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

วิชัย ตันศิริ. (2542). โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต : แนวคิดสู่การปฏิรูปในพระราชบัญญัติ
การศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริเดช สุชีวะ. (2545). ชุดเครื่องมือ...การประเมินตนเองของครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์เอ็กซ์เพอร์เน็ท.

- คิวเทพ สมชิต. (2546). การดำเนินงานพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา กิ่งอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภวรรณ หล้าผาสุข (2550). การศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนในเครือสารสาสน์
เขตพื้นที่การศึกษา 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สถิตย์ เกตุเล็ก. (2544). การพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิต คงรักษา. (2537). ความต้องการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรฝ่ายการสอนของครูในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(บริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- สมบุญรณ์ ตันยะ. (2545). การประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2542). ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : ที พี พรินท์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2543). ข้อเสนอเชิงนโยบายการปฏิรูปวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2545, กุมภาพันธ์). การวิจัยกับการพัฒนาการเรียนรู้. วารสารวิชาการ. 5(4) : 76-79.
- สุรัชย์ พิศาลบุตร ; เสาวรส ไชยสุว่ง ; และปรีชา อัสวเดชากร. (2549). การสร้างและประเมินผล
ข้อมูลจากแบบสอบถาม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์.
- สายัณห์ ฝาน้อย. (2540). คู่มือการจัดทำผลงานทางวิชาการ ข้าราชการครูสายผู้สอน. กรุงเทพฯ :
ต้นอ่อน แกรมมี.
- สิทธิชัย จันทานนท์. (2548). ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : The Know Ledge
Center.
- สุปราณี จินดา. (2549). ความต้องการพัฒนาตนเองด้านมาตรฐานความรู้ ตามมาตรฐานวิชาชีพครู
สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุพจน์ เต็มแย้ม. (2541). การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอน
ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพรรณ สุวิชากร. (2548, กุมภาพันธ์). บทความจากครูใหญ่. วารสารสายใย. 9(13): 4 – 5.
- สมเกียรติ ศรีจันทร์ดี (2550). ความพร้อมในการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี จันทร์ชลอ. (2542). การวัดและประเมินผล. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2545). การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนนาร่อง รูปแบบที่คัดสรร.
กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สุรัฐ ศิลปะอนันต์. (2542). เส้นทางสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ :
พิมพ์ดีการพิมพ์.
- สุวัฒนา อุทัยรัตน์; และสร้อยสน สกลรัตน์. (2540). การปฏิรูปการศึกษาของประเทศมาเลเซีย.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุวิมล ร่องวานิช. (2543). แนวคิดและหลักการของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2546). การประเมินตนเองและพัฒนางานสู่อาจารย์ 3 หลักเกณฑ์ใหม่
(ฉบับปรับปรุงแก้ไขตามมติ ก.ค.). กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. (2549). รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.
นครนายก : กลุ่มงานวัดผล.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2538). คู่มือการใช้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2539). เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537.
ฝ่ายวิจัยกองวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- โสภณ โสมดี; และอภินันท์ โสตะจินดา. (2545, มกราคม). การจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน, อี วารสารวิชาการ. 5(1) : 14-18.
- โสภา (ชูพิกุลชัย) ขปิลมันน์. (2542). พัฒนาตนเอง ทางเลือกที่คุ้มค่าในสังคมวิกฤต. กรุงเทพฯ :
ภาพพิมพ์.

- อรรณพ แสงแจ่ม. (2540). ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภายหลังการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของนิสิตฝึกสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณี เจริญจิตรกรรม. (2550). ขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อเนก ธรรมนิต. (2549). การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2530). หลักและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองการพิมพ์.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. (2544). การวิจัยในชั้นเรียนและในโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียน เล่มที่ 22. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- อุบลรัตน์ จิลลานนท์. (2540). การพัฒนาคุณภาพครูในวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อำนวย วราหะ. (2542). ความต้องการพัฒนาวิชาชีพของครูพลศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Deherty, Edward Joseph. (1998). *Professional Development for Boston Teacher in School To Career Programs*. Degree : Ed.D. Harvard University.
- Eastmond, J. Nicholls. (1997). *Five Academic Development Programs in the Eastern Cape Province: Reactions of an american Academic in South Africa*. Retrieved November 21, 2005, from <http://web26.epnet.com>
- Grootenber, Perter. (2005). *Self-directed Teacher Professional Development*. Retrieved April 21, 2005, from : <http://WWW.edu.Au/99601>.
- Mukherjee, Hena ; & Singh, Jasbir S.. (1993). *Staff Development Approaches in Higher Education: Learning from Experience*. Retrieved November 21, 2005, from <http://web26.epnet.com>

O'Bannon, B. W. (1993). *A comparison of rule expectation for effective urban teachers and behavioral profiles of candidates for alternative teacher licensure (effective teacher)*. Dissertation abstracts. Retrieved November 21, 2005, from <http://web26.epnet.com>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครูโรงเรียนคริสตสงเคราะห์

อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์
อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถาม ได้โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตอบคำถาม
ตามความเป็นจริง ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผลการวิจัย คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อ
ปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลที่ได้เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ที่ทุกท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวสุวิมล พรประภาศักดิ์

นิสิตปริญญาโท (ภาคพิเศษ) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์
อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่กำหนดตามความเป็นจริง

1. ระดับช่วงชั้นที่สอน

- () ปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - 3
- () ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3
- () ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
- () ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

2. ประสบการณ์ในการสอน

- () น้อยกว่า 5 ปี
- () ตั้งแต่ 5 - 10 ปี
- () มากกว่า 10 ปี

3. สาขาวิชาที่สอน

- () ตรงตามวุฒิ
- () ไม่ตรงตามวุฒิ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์
จังหวัดนครนายก

คำชี้แจง

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่า ท่านมีความรู้/ความสามารถในเรื่องดังกล่าว
อยู่ในระดับใด เมื่อพิจารณาแล้วให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	ความรู้/ความสามารถของครู	อยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	ความรู้/ความสามารถของครู	อยู่ในระดับ มาก
3	หมายถึง	ความรู้/ความสามารถของครู	อยู่ในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	ความรู้/ความสามารถของครู	อยู่ในระดับ น้อย
1	หมายถึง	ความรู้/ความสามารถของครู	อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู	ระดับความรู้/ ความสามารถ				
	5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาหลักสูตร					
1. ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาไทย					
2. ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีหลักสูตร					
3. ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานช่วงชั้นของหลักสูตร					
4. ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
5. ความรู้เกี่ยวกับการจัดสาระหลักสูตรที่ตอบสนอง ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น					
6. ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร					
7. ความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น					
8. ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องและสัมพันธ์กับสาระเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตร					
9. ความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้เนื้อหา ครอบคลุม เชื่อมโยงกับ มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด					
10. ความสามารถในการประเมินหลักสูตรทั้งก่อนและหลัง การใช้หลักสูตร					

มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู	ระดับความรู้ / ความสามารถ				
	5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาหลักสูตร					
11. ความสามารถในการนำข้อมูลจากการประเมินหลักสูตรมาใช้พัฒนาหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น					
12. ความสามารถในการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร					
ด้านการจัดการเรียนรู้					
13. ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน					
14. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการจัดการเรียนรู้					
15. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ					
16. ความรู้ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
17. ความรู้ในการเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อ อุปกรณ์ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
18. ความสามารถในการนำสาระเนื้อหาในหลักสูตร มาจัดทำ แผนการสอนรายปี / รายภาค					
19. ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
20. ความสามารถในการใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย					
21. ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ					
22. ความสามารถในการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
23. ความสามารถในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					

มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู	ระดับความรู้ / ความสามารถ				
	5	4	3	2	1
ด้านการจัดการเรียนรู้					
24. ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน					
25. ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
26. ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากธรรมชาติ					
27. ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง					
ด้านการศึกษาวิจัยทางการศึกษา					
28. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน					
29. ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน					
30. ความรู้เกี่ยวกับสถิติเพื่อการวิจัย					
31. ความสามารถในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนหรือพัฒนาผู้เรียน					
32. ความสามารถในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ					
33. ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัย					
34. ความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน					
35. ความสามารถในการนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนของตนเองหรือพัฒนาผู้เรียน					
36. ความสามารถในการค้นคว้า ศึกษางานวิจัยเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองหรือพัฒนาผู้เรียน					

มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู	ระดับความรู้ / ความสามารถ				
	5	4	3	2	1
ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา					
37. ความรู้เกี่ยวกับหลักการ เทคนิค การวัดและประเมินผลทางการศึกษา					
38. ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน					
39. ความรู้เกี่ยวกับการสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลผู้เรียน					
40. ความรู้เกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง					
41. ความสามารถในการวางแผน กำหนดสัดส่วนคะแนนในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน					
42. ความสามารถในการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้					
43. ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลผู้เรียน					
44. ความสามารถในการวิเคราะห์ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียน					
45. ความสามารถในการนำเครื่องมือวัดผลไปใช้ประเมินคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม					
46. ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการวัดผลที่หลากหลาย					
47. ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง					
48. ความสามารถในการนำผลจากการประเมิน ไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน					

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ร.ต.อ. หญิง ดร.ปานจักษ์ เหล่ารัตนวรพงษ์	คณะกรรมการบริหารหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ	ประธานกลุ่มโรงเรียนคาทอลิก
สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
4. นายสุพรรณ สุวิชากร	ครูใหญ่โรงเรียนคริสตสงเคราะห์
อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก
5. นายสมศักดิ์ ป่าไพร	ศึกษานิเทศก์ สพท.นครนายก
กลุ่มงานวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวสุวิมล พรประภาศักดิ์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2503
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพฯ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	431 – 433 ม. 1 ตำบลอโศก อ่างทอง อ่างทอง จังหวัดนครนายก
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยครูใหญ่ ฝ่ายบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อ่างทอง อ่างทอง จังหวัดนครนายก
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	มัธยมศึกษาปีที่ 3
	โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2524	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
	วิทยาลัยพาณิชยการบางนา
พ.ศ. 2532	ครุศาสตรบัณฑิต
	วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ